

รายงานผลงานวิจัย มหาวิทยาลัยแม่โจ้

เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน
RESEARCH TO DEVELOP THE QUALITY OF MAEJO UNIVERSITY GRADUATES
TO BE CORRESPONDED TO LABOR MARKET

ได้รับการจัดสรรงบประมาณวิจัย ประจำปี 2543

จำนวน 103,700 บาท

หัวหน้าโครงการ	นางพึงพร	เนียมทรัพย์
ผู้ร่วมโครงการ	นางรัชนี	แซ่ลิ้ม

งานวิจัยเสร็จสิ้นสมบูรณ์
วันที่ 28 มีนาคม 2548

489/48

กิตติกรรมประกาศ

โครงการวิจัย เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน ครั้งนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีโดยสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ให้การสนับสนุนการขอทุนสำหรับงานวิจัยประจำปีงบประมาณ 2543 ผู้วิจัยหวังว่าผลของการวิจัยครั้งนี้ จะเป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาและปรับปรุงหลักสูตรต่าง ๆ ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เพื่อผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพสู่ตลาดแรงงานต่าง ๆ

ผู้วิจัยขอขอบคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.ชูเพ็ญศรี วงศ์พุทธา และผู้ช่วยศาสตราจารย์ พงษ์พงษ์ พุกกะมาน ที่ให้คำปรึกษาและให้ข้อเสนอแนะต่าง ๆ ในการทำวิจัย ขอขอบคุณ บัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่ทำงานตามหน่วยงานต่าง ๆ ซึ่งให้ความร่วมมือแจ้งสถานที่ทำงาน สำหรับให้ผู้วิจัยจัดส่งแบบสอบถามไปยังหัวหน้าหน่วยงาน ขอขอบคุณหัวหน้าหน่วยงานต่าง ๆ ที่ให้ความอนุเคราะห์ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการวิจัย ขอขอบคุณบุคลากรของสำนักวิจัยและส่งเสริมวิชาการเกษตร และบุคลากรของภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ทุกท่าน ที่ประสานงานและอำนวยความสะดวกให้ผู้วิจัยเป็นอย่างดี

พึงพร เนียมทรัพย์
ราชินี แซ่ลิ่ม

สารบัญเรื่อง

	หน้า
สารบัญตาราง	ก
บทคัดย่อ	1
Abstract	2
บทที่ 1 บทนำ	4
1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา	4
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย	6
1.3 ขอบเขตของการวิจัย	6
1.4 นิยามศัพท์	7
1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ	7
บทที่ 2 วรรณกรรมและแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง	8
2.1 ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยแม่โจ้	8
2.2 ปรัชญาการศึกษาและวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ (ปีการศึกษา 2544)	9
2.2.1 ปรัชญาการศึกษา	9
2.2.2 วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้	9
2.3 หลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยแม่โจ้	9
2.3.1 หลักสูตรและแผนการศึกษา คณะผลิตกรรมการเกษตร	9
2.3.2 หลักสูตรและแผนการศึกษา คณะธุรกิจการเกษตร	11
2.3.3 หลักสูตรและแผนการศึกษา คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรม	
การเกษตร	
2.3.4 หลักสูตรและแผนการศึกษา คณะวิทยาศาสตร์	11
2.4 แผนการพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ	11
2.5 แนวทางการจัดการศึกษา	13
2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง	15
บทที่ 3 ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย	20
3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย	20
3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง	20
3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล	21
3.4 วันเวลาและสถานที่ทำการวิจัย	21
3.5 ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล	21

สารบัญเรื่อง (ต่อ)

	หน้า
บทที่ 4 การวิเคราะห์ข้อมูล	23
4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	23
4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้	27
4.3 ความต้องการบัณฑิตและคุณภาพของบัณฑิตที่คาดหวัง	28
บทที่ 5 การวิเคราะห์ข้อมูล	42
5.1 ผลการวิจัย	42
5.1.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง	42
5.1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้	44
5.1.3 ความต้องการบัณฑิตและคุณภาพของบัณฑิตที่คาดหวัง	45
5.2 ข้อเสนอแนะ	48
เอกสารอ้างอิง	49
ภาคผนวก	51
หนังสือหัวหน้าหน่วยงาน	52
แบบสอบถาม	53

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐาน จำแนกตามประเภทขององค์กร ผู้ตอบแบบสอบถาม	23
ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหน่วยงานขององค์กรต่าง ๆ จำแนกตาม ระยะเวลาการทำงาน	24
ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหน่วยงานขององค์กรต่าง ๆ จำแนกตาม จำนวนพนักงานที่อยู่ในความดูแล	25
ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหน่วยงาน จำแนกตามจำนวนพนักงานที่เป็น บัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ซึ่งอยู่ในความดูแล	25
ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหน่วยงาน จำแนกตามจำนวนพนักงานที่เป็น บัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้คณะต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในความดูแล	25
ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหน่วยงาน จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงาน ร่วมกันกับบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้	26
ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหน่วยงาน จำแนกตามระดับความคุ้นเคย กับพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้	26
ตารางที่ 4.8 ระดับความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงาน เกี่ยวกับพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้	27
ตารางที่ 4.9 จำนวนความต้องการบัณฑิตสาขาต่าง ๆ จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน สำหรับปีการศึกษา 2544	29
ตารางที่ 4.10 จำนวนความต้องการบัณฑิตสาขาต่าง ๆ จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน สำหรับปีการศึกษา 2545	30
ตารางที่ 4.11 จำนวนความต้องการบัณฑิตสาขาต่าง ๆ จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน สำหรับปีการศึกษา 2546	31
ตารางที่ 4.12 จำนวนความต้องการบัณฑิตสาขาต่าง ๆ จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน สำหรับปีการศึกษา 2547	32
ตารางที่ 4.13 จำนวนความต้องการบัณฑิตสาขาต่าง ๆ จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน สำหรับปีการศึกษา 2548	33
ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของลำดับของคุณลักษณะของบัณฑิตตามความคาดหวัง ของหน่วยงาน	34

สารบัญตาราง (ต่อ)

		หน้า
ตารางที่ 4.15	จำนวนและร้อยละของลำดับความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงาน	35
ตารางที่ 4.16	จำนวนและร้อยละของลำดับความรู้ทางวิชาการของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงาน	36
ตารางที่ 4.17	จำนวนและร้อยละของลำดับความประพฤติของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงาน	37
ตารางที่ 4.18	จำนวนและร้อยละของลำดับลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงาน	37
ตารางที่ 4.19	จำนวนและร้อยละของลำดับลักษณะทางบุคลิกภาพของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงาน	38
ตารางที่ 4.20	จำนวนและร้อยละของลำดับทักษะภาษาอังกฤษของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงานแต่ละหน่วยงาน	39
ตารางที่ 4.21	จำนวนและร้อยละของลำดับทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงาน	40
ตารางที่ 4.22	จำนวนและร้อยละของลำดับทักษะการใช้อุปกรณ์สำนักงานเองบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงาน	40
ตารางที่ 4.23	จำนวนและร้อยละของลำดับทักษะภาษาไทยของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงาน	41

การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้
ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน
RESEARCH TO DEVELOP THE QUALITY OF
MAEJO UNIVERSITY GRADUATES TO BE CORRESPONDED TO
LABOR MARKET

พืงพร เนียมทรัพย์
PHUENGPORN NIUMSUP

รัชณี แซ่ลีม
RACHANEE SAELIM

ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ
คณะวิทยาศาสตร์
มหาวิทยาลัยแม่โจ้

บทคัดย่อ

การวิจัยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้จากหัวหน้าหน่วยงานต่าง ๆ และเพื่อศึกษาความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตใน ความคาดหวังของตลาดแรงงานต่าง ๆ กลุ่มตัวอย่างคือหัวหน้าหน่วยงานที่เป็นองค์กรแรงงาน ปัจจุบัน จำนวน 123 ราย และองค์กรแรงงานเป้าหมายที่เป็นตลาดแรงงานของบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวน 112 ราย เก็บรวบรวมข้อมูลด้วยแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ในการ วิเคราะห์ข้อมูล คือจำนวน ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่าองค์กรแรงงานปัจจุบันและองค์กรแรงงานเป้าหมายที่ตอบแบบสอบถาม ส่วนใหญ่คือบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน หัวหน้าหน่วยงานองค์กรแรงงานปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นชาย และหัวหน้าหน่วยงานองค์กรแรงงานเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นหญิง มีอายุงานมากกว่า 5 ปี - 10 ปี มีพนักงานที่ดูแล 11 - 100 คน มีพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ร่วมทำงานด้วย ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป ส่วนใหญ่เป็นบัณฑิตคณะผลิตกรรมการเกษตร หัวหน้าหน่วยงานมี ความคุ้นเคยกับพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ มากกว่า 1 ปี - 5 ปี และมีความคุ้นเคยอยู่ในระดับดี

หัวหน้าหน่วยงานมีความคิดเห็นต่อพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เกี่ยวกับพฤติกรรมในประเด็นต่าง ๆ ส่วนมากอยู่ในระดับดี แต่ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ความสามารถในการแก้ปัญหาด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ และความคิดสร้างสรรค์ หัวหน้าหน่วยงานมีความคิดเห็นต่อพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ อยู่ในระดับพอใช้ ลักษณะเด่นของพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้คือ มีความรักในศิษย์เก่าสถาบันเดียวกัน มีความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน แต่ขาดการแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากงานที่ทำ ควรได้รับการฝึกงานในส่วนงานที่ใกล้เคียงกับที่เรียน และควรมีความรู้พื้นฐานด้านวิชาการเฉพาะทาง โดยเน้นทักษะในด้านการปฏิบัติเพื่อให้สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้

หน่วยงานประเภทบริษัทหรือห้างร้านและโรงงานมีความต้องการบัณฑิตระหว่างปีการศึกษา 2544 – 2548 มากกว่าหน่วยงานรัฐวิสาหกิจและราชการ โดยบริษัทหรือห้างร้านส่วนใหญ่ต้องการบัณฑิตสาขาสถิติศาสตร์ สาขาการประมง สาขาบริหารหรือการจัดการ และสาขาพืชศาสตร์ สำหรับโรงงานส่วนใหญ่ต้องการบัณฑิตสาขาเคมี สาขาอุตสาหกรรมเกษตร สาขาเทคโนโลยีชีวภาพ สาขาบริหารหรือการจัดการ และสาขาสถิติ และคาดหวังให้บัณฑิตมีความสามารถในการปฏิบัติงาน โดยให้มีความรอบรู้ในวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ และรู้จักปรับเปลี่ยนวิธีการทำงาน คาดหวังให้มีความรู้ทางวิชาการ และเป็นผู้มีความประพฤติเรียบร้อย

Abstract

The objectives of this research were to study the job supervisors' opinions regarding MJU graduates' characteristics and to study the labor market's opinions concerning of expected characteristics of graduates.

The samples were 123 job supervisors of MJU graduates and 112 job supervisors of graduates' labor market. The instruments for collecting data were questionnaires. Percentage, means and standard deviation were used.

The research found that the most of MJU graduates and graduates' employers were companies, the most of MJU graduates' job supervisors were male and graduates' labor market's job supervisors were female, having work age more than 3 years to 5 years and take care 11 – 100 working persons, having at least 2 MJU graduates and the most were graduated from the Faculty of Agricultural Production. The job supervisors have more than 1 year to 5 years familiar with MJU graduates, familiar rated as good.

The MJU graduates' job supervisors rated the most of graduates' characteristics as good but the computer skills, the English skills, the academic solving problems and the creating were rated as fair. They pointed that the good characteristics of MJU graduates were strong unity and the sacrifice. The MJU graduates should be trained to have more skills related with their field.

For the 2001 – 2005 academic years, the companies and factories wanted the graduates more than the government offices and semi governments. The companies wanted the Animal Science, Fishery, Administration or Management and Plant Science graduates. The factories wanted Chemistry, Agricultural Industry, Biotechnology, Administration or Management and Statistics graduates. The expected characteristics of graduates were the ability working, the academic concerning with work and the developing of working methods, the academic knowledge and good behaviors

1.1 ที่มาและความสำคัญของปัญหา

การศึกษาในระดับอุดมศึกษาของประเทศไทยได้ขยายตัวอย่างรวดเร็ว ดังจะเห็นได้จากการที่ทั้งภาครัฐบาลและเอกชนได้จัดตั้งสถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษาเพิ่มมากขึ้น รวมทั้งให้การสนับสนุนสถาบันอุดมศึกษาในระดับต่ำกว่าปริญญาตรีให้ทำการเปิดสอนหลักสูตรต่าง ๆ ในระดับปริญญาตรีเพิ่มขึ้นอีกด้วย ทั้งนี้เพื่อเป็นการตอบสนองต่อความต้องการของประชาชน และเป็นการขยายโอกาสทางการศึกษาให้กว้างขวางมากขึ้น

การศึกษาระดับอุดมศึกษามีความสำคัญในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เป็นการศึกษาที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนได้พัฒนาความรู้ ความสามารถในสาขาวิชาต่าง ๆ ในระดับสูง การริเริ่มการพัฒนาทั้งทางวิชาการและวิชาชีพ และเผยแพร่ความรู้ ซึ่งมีบทบาทสำคัญต่อการพัฒนาทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคม การเมือง วัฒนธรรม สิ่งแวดล้อมของประเทศ โดยทั่วไปจะให้การยอมรับ และให้ความสำคัญกับการศึกษาระดับอุดมศึกษาว่าจะสามารถให้การพึงพาต่อประชาชนและองค์กรต่าง ๆ ได้ จากการคาดหวังดังกล่าวทำให้สถาบันอุดมศึกษาต้องพยายามปฏิบัติหน้าที่อย่างมีคุณภาพ หรือรักษามาตรฐานคุณภาพรวมทั้งความเชื่อมั่นศรัทธาของสังคม โดยการพัฒนาคุณภาพมาตรฐานของสถาบันในกรอบนโยบายการพัฒนาระดับอุดมศึกษาในแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (2540-2544) ซึ่งมีจุดประสงค์ที่จะยกระดับคุณภาพทางวิชาการของสถาบันอุดมศึกษาของรัฐและเอกชน มุ่งส่งเสริมและสนับสนุนในสถาบันอุดมศึกษาสร้างความเป็นเลิศทางวิชาการ ทั้งในด้านการเรียน การสอน การวิจัย และการบริการวิชาการแก่สังคม

หลักการเบื้องต้นเกี่ยวกับกรอบความคิดในการประกันคุณภาพการศึกษา (วันชัย ศิริชนะ, 2539)

1. สถาบันอุดมศึกษาควรผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ เพื่อสนองตอบต่อความต้องการของสังคมและประเทศชาติ
2. คณะ / ภาควิชา ต้องสร้างความมั่นใจให้กับสถาบันว่าจะผลิตบัณฑิตให้มีคุณภาพ
3. สถาบันอุดมศึกษาต้องสร้างความมั่นใจให้กับสังคมว่าจะผลิตบัณฑิตที่มีคุณภาพ โดยมีองค์ประกอบของคุณภาพ คือ
 - 3.1 หลักสูตร เป็นสิ่งกำหนดทิศทางและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของบัณฑิตตามที่มุ่งหวังไว้เมื่อเปิดดำเนินการหลักสูตร
 - 3.2 อาจารย์และผู้สอน

- 3.3 ห้องสมุด
- 3.4 สื่อการศึกษา
- 3.5 อุปกรณ์การศึกษา
- 3.6 การวัดและการประเมินผล

และคุณลักษณะของบัณฑิตที่สำคัญคือต้องมีความรู้คู่คุณธรรม ความรู้ที่บัณฑิตจะต้องมี คือ ความรู้ในด้านวิชาการ ความรู้ในการประกอบอาชีพ และความรู้ในการประกอบกิจการให้สำเร็จ (ปานเทพ กล้านรงค์วาท, 2540) นอกจากนี้แล้วคุณลักษณะของบัณฑิตสามารถกำหนดได้ด้วย (ทบวงมหาวิทยาลัย, 2540, ภาคผนวก)

1. ทักษะหลัก (Foundation Skills) ประกอบด้วย
 - 1.1 มีทักษะในการคิดสร้างสรรค์
 - 1.2 มีทักษะในการสื่อสาร หมายถึงการอ่าน การเขียน การฟัง การพูดและการสรุปเป็น และโดยเฉพาะเน้นภาษาต่างประเทศ
 - 1.3 มีทักษะในการใช้เทคโนโลยีสารสนเทศ
 - 1.4 มีทักษะในการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ และมีทักษะในการลำดับข้อมูลโดยคอมพิวเตอร์
 - 1.5 มีทักษะด้วย Information Literacy
 - 1.6 มีทักษะในการดำรงชีวิตอย่างมีความสุข
 - 1.7 มีทักษะในการจัดการ
2. ความสามารถทางวิชาชีพ
3. ความสามารถทางสังคม
 - 3.1 มีความเป็นผู้นำ
 - 3.2 มีวินัย ปฏิบัติตามกติกาของสังคม
 - 3.3 มีความรับผิดชอบ
 - 3.4 มี Accountability
 - 3.5 มีความสามารถในการอยู่ร่วมกับผู้อื่นอย่างมีความสุข

ในปัจจุบัน สถาบันอุดมศึกษาได้มุ่งเน้นการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้สอดคล้องกับสภาพและความต้องการของสังคม เพื่อให้บัณฑิตสามารถใช้ความรู้ที่เรียนมาประกอบอาชีพที่เป็นประโยชน์แก่สังคม ชุมชน ซึ่งองค์ประกอบหนึ่งที่ใช้ในการพิจารณาความสำเร็จของการพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตก็คือ การยอมรับของหน่วยงานต่าง ๆ ในคุณภาพของบัณฑิตที่สถาบันอุดมศึกษาผลิตออกสู่ตลาดแรงงาน

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ในอดีตเป็นสถานศึกษาด้านเกษตรที่เก่าแก่ที่สุดแห่งหนึ่งของประเทศไทยมีชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับของบุคคลทั่วไป ได้รับการยกฐานะเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรสังกัดทบวงมหาวิทยาลัยเมื่อปี พ.ศ. 2518 เปลี่ยนชื่อเป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้เมื่อปี พ.ศ. 2525 และเป็นมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เมื่อปี พ.ศ. 2539 มีหน้าที่ผลิตบัณฑิต ทำการวิจัย ให้การบริการทางวิชาการแก่สังคม และทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

แรกเริ่มในการผลิตบัณฑิต หลักสูตรทั้งหมดเป็นหลักสูตรเทคโนโลยีการเกษตรบัณฑิต (ทษ.บ.) ที่มุ่งเน้นผลิตบัณฑิตให้มีความสามารถด้านการปฏิบัติการทางเกษตร บัณฑิตจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้รับการยอมรับจากหน่วยงานต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งหน่วยงานเอกชนว่าเป็นผู้ที่มีความอดทนในการทำงานสูง แต่เมื่อมหาวิทยาลัยแม่โจ้ได้มีการปรับเปลี่ยนหลักสูตรส่วนใหญ่เป็นหลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (วท.บ.) มุ่งผลิตบัณฑิตให้มีความเป็นเลิศทางด้านวิชาการ กลับไม่ได้รับการยอมรับจากตลาดแรงงาน หน่วยงานธุรกิจส่วนใหญ่จะพิจารณาคัดเลือกผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยอื่นก่อนผู้ที่จบจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ด้วยเหตุผลว่าด้านวิชาการของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ด้อยกว่าเมื่อเทียบกับมหาวิทยาลัยอื่น ๆ มหาวิทยาลัยแม่โจ้ควรทำการปรับปรุงแก้ไขกระบวนการผลิตบัณฑิต (ถาวร โชติชื่นและคณะ, 2541, หน้า 1)

เพื่อให้มหาวิทยาลัยแม่โจ้มีข้อมูลสำหรับการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการผลิตบัณฑิตให้ได้คุณภาพมีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ทั่วไป จึงมีความสำคัญอย่างยิ่งที่จะทำการวิจัยสำรวจความต้องการบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ของหน่วยงานต่าง ๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้จากหน่วยงานต่าง ๆ ที่มีนักศึกษาศิษย์เก่าหรือบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ทำงานด้วย
2. เพื่อศึกษาสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตในความคาดหวังของตลาดแรงงานต่าง ๆ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการผลิตบัณฑิตให้ได้คุณภาพ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของบุคคลและหน่วยงานต่าง ๆ ทั่วไป

1.3 ขอบเขตของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จากผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงานของหน่วยงานต่าง ๆ ที่นักศึกษาศิษย์เก่าหรือบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ทำงานด้วย และสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตในความคาดหวังของหน่วยงานต่าง ๆ ที่เป็นตลาดแรงงาน

1.4 นิยามศัพท์

การวิจัยครั้งนี้เก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหาร ผู้บังคับบัญชา ผู้ร่วมงานที่บัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ทำงานด้วยเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตที่ทำงานด้วย และเก็บรวบรวมข้อมูลจากหน่วยงานที่เป็นตลาดแรงงานเพื่อสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณลักษณะของบัณฑิตที่คาดหวัง ดังนั้นคำจำกัดความของการศึกษาจึงกำหนดไว้ดังนี้

คุณภาพของบัณฑิต หมายถึงคุณลักษณะของบัณฑิตที่นายจ้างต้องการ ซึ่งประกอบไปด้วย บุคลิกภาพ มนุษยสัมพันธ์ ความประพฤติ ความรู้ทางวิชาการ ความสามารถในการปฏิบัติงาน ทักษะภาษาอังกฤษ ทักษะภาษาไทย ทักษะการใช้อุปกรณ์สำนักงาน ทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ตลาดแรงงาน หมายถึงการจ้างงานในภาครัฐบาล เอกชนและรัฐวิสาหกิจ

องค์กรแรงงานปัจจุบัน หมายถึงบริษัทหรือหน่วยงานที่นักศึกษาศิษย์เก่า หรือบัณฑิตของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ทำงานด้วย

องค์กรแรงงานเป้าหมาย หมายถึงบริษัทหรือหน่วยงานที่คาดว่าจะสามารถรับบัณฑิตที่จบจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้เข้าทำงาน

1.5 ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

ผู้บริหารและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องสามารถนำผลการวิจัยไปใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาหลักสูตร และพัฒนาระบบการเรียนการสอน เพื่อให้ได้บัณฑิตที่มีคุณภาพ

บทที่ 2

วรรณกรรมและแนวความคิดที่เกี่ยวข้อง

2.1 ประวัติความเป็นมาของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ มีพัฒนาการเปลี่ยนแปลงมาจากโรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรมประจำภาคเหนือ กระทรวงธรรมการ เริ่มทำการเปิดสอนครั้งแรกเมื่อวันที่ 7 มิถุนายน พ.ศ. 2477 นับเป็นสถานศึกษาทางการเกษตรที่มีอายุยาวนานแห่งหนึ่งในประเทศไทย จากอดีตถึงปัจจุบัน สถาบันแห่งนี้ได้เปิดอบรมให้ความรู้และฝึกฝนวิชาชีพทางการเกษตรแก่บุคคลต่าง ๆ เป็นจำนวนมาก การพัฒนาการของมหาวิทยาลัยแม่โจ้แบ่งเป็น 4 ช่วงเวลา ดังนี้

ช่วง พ.ศ.2477 -2498

- พ.ศ. 2477 เปิดสอนเป็นครั้งแรกในวันที่ 7 มิถุนายน 2477 ใช้ชื่อว่า “โรงเรียนฝึกหัดครูประถมกสิกรรม ประจำภาคเหนือ” สังกัดกระทรวงธรรมการ
- พ.ศ. 2481 เปลี่ยนชื่อเป็น “วิทยาลัยเกษตรศาสตร์แม่โจ้” สังกัดกระทรวงเกษตรธิการ
- พ.ศ. 2482 เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาเกษตร”
- พ.ศ. 2491 เปลี่ยนชื่อเป็น “โรงเรียนเกษตรกรรมแม่โจ้” สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ช่วง พ.ศ.2499 -2517

- พ.ศ. 2499 ได้รับการยกฐานะเป็น “วิทยาลัยเกษตรกรรมเชียงใหม่” สังกัดกรมอาชีวศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ

ช่วง พ.ศ.2518 -2539

- พ.ศ. 2518 ได้รับการยกฐานะเป็น “สถาบันเทคโนโลยีการเกษตร” สถาบันการศึกษาระดับอุดมศึกษา สังกัดทบวงมหาวิทยาลัยของรัฐ เมื่อวันที่ 19 กุมภาพันธ์ 2518 ตามพระราชบัญญัติสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร พ.ศ. 2518
- พ.ศ. 2525 เปลี่ยนชื่อเป็น “สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้” เมื่อวันที่ 4 กุมภาพันธ์ 2525 ตามพระราชบัญญัติเปลี่ยนชื่อสถาบันเทคโนโลยีการเกษตร เป็นสถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้ พ.ศ. 2525

ช่วง พ.ศ.2539 -ปัจจุบัน

- พ.ศ. 2539 ได้รับการจัดตั้งขึ้นเป็น “มหาวิทยาลัยแม่โจ้” เมื่อวันที่ 12 พฤศจิกายน 2539 ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ.2539

2.2 ปรัชญาการศึกษา และวัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ (ปีการศึกษา 2544)

2.2.1 ปรัชญาการศึกษา

มุ่งแสวงหาและพัฒนาองค์ความรู้ เพื่อเน้นการผลิตบุคลากรในสาขาวิชาชีพต่าง ๆ โดยเฉพาะทางการเกษตร ให้เป็นนักปฏิบัติ สู้งาน คิดเป็น 'ผู้รู้' มีคุณธรรมและจริยธรรม ตลอดจนรักษาสันติภาพและวัฒนธรรมประเพณีและวัฒนธรรมที่ดีงาม เพื่อพัฒนาท้องถิ่นและสังคมของประเทศ

2.2.2 วัตถุประสงค์ของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

1. ผลิตบัณฑิตที่มีความรู้ ทักษะ และความสามารถอย่างแท้จริงในสาขาวิชาที่ศึกษารู้จักคิดค้นหาความรู้เพิ่มเติมอยู่เสมอ มีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและมีความรับผิดชอบต่อสังคม

2. ดำเนินการวิจัยพื้นฐานและวิจัยประยุกต์ เพื่อพัฒนาและเสริมสร้างองค์ความรู้ใหม่ ๆ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการสอน บริการแก่ชุมชน และแก้ปัญหาในท้องถิ่นภาคเหนือ

3. บริการทางวิชาการแก่ชุมชน โดยการส่งเสริม ฝึกอบรม ให้การปรึกษา และให้ข้อมูลข่าวสาร

4. ส่งเสริมความเป็นอยู่อย่างไทย มีวิถีทัศน์กว้างไกล เพื่อใช้เป็นแนวทางการทำงานและการดำเนินชีวิต ตลอดจนส่งเสริมและทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมที่ดีงามของสังคม

2.3 หลักสูตรการศึกษาของมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ในปีการศึกษา 2544 มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ทำการเปิดการเรียนการสอนในระดับปริญญาตรี 4 คณะ คือ

1. คณะผลิตกรรมการเกษตร
2. คณะธุรกิจการเกษตร
3. คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร
4. คณะวิทยาศาสตร์

โดยแต่ละคณะมีหลักสูตรและแผนการศึกษา ดังนี้

2.3.1 หลักสูตรและแผนการศึกษา คณะผลิตกรรมการเกษตร ประกอบด้วยหลักสูตรประเภทเทียบเข้าเรียน (2 ปี) ประเภทเรียนเต็มหลักสูตร (4 ปี) ประเภทเรียนเต็มหลักสูตร (5 ปี) และประเภทเรียนต่อเนื่อง (2 ปี) รวม 24 หลักสูตร ดังนี้

2.3.1.1. หลักสูตรประเภทเทียบเข้าเรียน (2 ปี) จำนวน 8 หลักสูตร ได้แก่

1. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ (พืชไร่)
2. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ (พืชสวนประดับ)
3. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ (พืชผัก)
4. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ (ไม้ผล)
5. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสัตวศาสตร์ (สัตว์ปีก)
6. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสัตวศาสตร์ (การผลิตสุกร)
7. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสัตวศาสตร์ (โคนมและโคนเนื้อ)
8. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประมง (การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ)

2.3.1.2. หลักสูตรประเภทเรียนเต็มหลักสูตร (4 ปี) จำนวน 14 หลักสูตร ได้แก่

1. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ (พืชไร่)
2. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ (พืชสวนประดับ)
3. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ (พืชผัก)
4. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพืชศาสตร์ (ไม้ผล)
5. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสัตวศาสตร์ (สัตว์ปีก)
6. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสัตวศาสตร์ (โคนมและโคนเนื้อ)
7. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสัตวศาสตร์ (การผลิตสุกร)
8. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสัตวศาสตร์ (อาหารสัตว์)
9. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประมง (การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ)
10. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประมง (การจัดการประมง)
11. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการประมง (ชีววิทยาประมง)
12. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาภูมิวิทยา

13. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาโรคพืช
วิทยา

14. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต (เกษตรศาสตร์) สาขาวิชาปฐพี
ศาสตร์

2.3.1.3. หลักสูตรประเภทเรียนเต็มหลักสูตร (5 ปี) จำนวน 1 หลักสูตร
ได้แก่ หลักสูตรภูมิสถาปัตยกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาภูมิสถาปัตยกรรม

2.3.1.4. หลักสูตรเรียนต่อเนื่อง (2 ปี) จำนวน 1 หลักสูตร ได้แก่ หลักสูตร
เทคโนโลยีการเกษตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีภูมิทัศน์

2.3.2 หลักสูตรและแผนการศึกษา คณะธุรกิจการเกษตร ประกอบด้วยหลักสูตร
ประเภทเทียบเข้าเรียน (2 ปี) ประเภทเรียนเต็มหลักสูตร (4 ปี) และประเภทเรียนต่อเนื่อง (2 ปี)
รวม 14 หลักสูตร ดังนี้

2.3.2.1. หลักสูตรประเภทเทียบเข้าเรียน (2 ปี) จำนวน 4 หลักสูตร ได้แก่

1. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป
2. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด
3. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์
4. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

2.3.2.2. หลักสูตรประเภทเรียนเต็มหลักสูตร (4 ปี) จำนวน 6 หลักสูตร
ได้แก่

1. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการทั่วไป
2. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาการตลาด
3. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สหกรณ์
4. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์เกษตร
5. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์สิ่งแวดล้อม
6. หลักสูตรเศรษฐศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

2.3.2.3. หลักสูตรประเภทเรียนต่อเนื่อง (2 ปี) จำนวน 4 หลักสูตร ได้แก่

1. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาส่งเสริมการเกษตร
2. หลักสูตรบริหารธุรกิจบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีสารสนเทศ
3. หลักสูตรศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการท่องเที่ยว
4. หลักสูตรบัญชีบัณฑิต สาขาวิชาการบัญชี

2.3.3 หลักสูตรและแผนการศึกษา คณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมเกษตร ประกอบด้วยหลักสูตรประเภทเรียนเต็มหลักสูตร (4 ปี) จำนวน 3 หลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตรวิศวกรรมศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิศวกรรมเกษตร
2. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีการอาหาร
3. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีหลังการเก็บเกี่ยว

2.3.4 หลักสูตรและแผนการศึกษา คณะวิทยาศาสตร์ ประกอบด้วยหลักสูตรประเภทเรียนเต็มหลักสูตร (4 ปี) จำนวน 4 หลักสูตร ดังนี้

1. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาสถิติ
2. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเคมี
3. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีชีวภาพ
4. หลักสูตรวิทยาศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาวิทยาการคอมพิวเตอร์

2.4 แผนการพัฒนาศึกษาแห่งชาติ

แผนพัฒนาศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 (พ.ศ. 2540 - 2544) ได้ให้ความสำคัญต่อการพัฒนาคนเป็นจุดหมายหลัก โดยใช้กระบวนการศึกษาหรือการเรียนรู้ที่เหมาะสม มุ่งให้การศึกษา มีบทบาทในเชิงรุกมากขึ้น และใช้การศึกษาเป็นพลังสร้างสรรค์พัฒนาคนและสังคมไทยสำหรับอนาคต นโยบายการพัฒนาศึกษาตามแผนพัฒนาศึกษาแห่งชาติ ฉบับที่ 8 มีดังนี้

1. เร่งขยายและยกระดับความรู้พื้นฐานของประชาชนทั้งมวล ให้คนไทยเข้าถึงการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างมีคุณภาพโดยเสมอภาคและเท่าเทียมกัน
2. ปฏิรูประบบการเรียนการสอน พัฒนาผู้เรียนให้เต็มศักยภาพ มีความรู้และทักษะอย่างพอเพียงที่จะออกไปประกอบอาชีพหรือศึกษาต่อ มีวินัยในรู้คุณธรรม
3. ปฏิรูประบบการผลิตและพัฒนาครู ให้ครูมีศักยภาพในการจัดการเรียนการสอนให้วิชาชีพครูเป็นที่ยอมรับและยกย่องในสังคม
4. เร่งผลิตและพัฒนากำลังคนระดับกลางและสูง เพื่อศักยภาพในการพึ่งตนเองและความก้าวหน้ามั่นคงทางเศรษฐกิจของประเทศ
5. ปฏิรูประบบการบริหารและการจัดการศึกษา ให้การจกการศึกษา มีอิสระเสรีมากขึ้น การกระจายอำนาจการจัดการศึกษาให้ทุกส่วนของสังคมมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ บริหารการศึกษา เพื่อให้การศึกษามีคุณภาพและสร้างความเป็นธรรมแก่คนในสังคม ในการเข้ารับบริการการศึกษา

วัตถุประสงค์ของแผนฯ เพื่อพัฒนาการศึกษาให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของบุคคล ชุมชนและประเทศ ให้ผู้เรียนได้มีการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ นอกจากนี้ยังเน้นให้การศึกษาสร้างศักยภาพของประเทศในการพึ่งพาตนเอง และสร้างความก้าวหน้าและมั่นคงของเศรษฐกิจไทยในประชาคมโลกบนรากฐานแห่งความเป็นไทย

2.5 แนวทางการจัดการศึกษา

จากแผนอุดมศึกษาระยะยาวของทบวงมหาวิทยาลัย พ.ศ. 2533 – 2547 สรุปสาระสำคัญด้านบทบาทที่เปลี่ยนไปของการจัดการศึกษาระดับอุดมศึกษาในการตอบสนองสถานการณ์ที่เปลี่ยนแปลงของประเทศ ได้กำหนดให้ภารกิจหลักทุกประการของอุดมศึกษาพึงอยู่ภายใต้กำกับของหลักการร่วมพื้นฐาน 3 ประการ คือ

1. การปฏิบัติภารกิจอุดมศึกษาเพื่อการกระจายโอกาสและความเสมอภาค
2. การปฏิบัติภารกิจอุดมศึกษาอย่างมีประสิทธิภาพ
3. การปฏิบัติภารกิจอุดมศึกษาที่มีคุณภาพและความเป็นเลิศ

ด้านความมีประสิทธิภาพ ความมีคุณภาพ และความเป็นเลิศของอุดมศึกษา จะทำให้อุดมศึกษาเป็นกลไกที่กระตุ้นการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เพื่อหลีกเลี่ยงภัยคุกคามและเพื่อฉกฉวยโอกาสจากสภาพแนวโน้มต่าง ๆ กระตุ้นให้เกิดการพัฒนาภูมิปัญญาไทยให้ทันสมัยและนำสภาพการแข่งขันทางเศรษฐกิจในประชาคมนานาชาติ การกระจายโอกาสและความเสมอภาคจะแก้ไขสภาพของสังคมไทย ทำให้ฐานการผลิตทางเศรษฐกิจในระดับมหาชนมีประสิทธิภาพในการทำงานสูงขึ้น จากแนวโน้มสภาพแวดล้อมทางเศรษฐกิจ การเมือง เทคโนโลยี และสภาพแวดล้อม บ่งชี้ว่าประเทศไทยจะผูกโยงกับประชาคมนานาชาติเพิ่มขึ้น ดังนั้นหลักการพื้นฐานร่วมอีกประการหนึ่ง คือ ภารกิจหลักทุกประการของอุดมศึกษาในอนาคตต้องมีคุณลักษณะของความเป็นสากลและมีส่วนส่งเสริมบทบาทของประเทศในประชาคมโลก

โดยหลักการดังกล่าว ภารกิจอุดมศึกษาทุก ๆ ด้านจึงต้องได้รับการทบทวนและเสริมสร้างให้สามารถตอบสนองความต้องการของสังคมและชักนำการเปลี่ยนแปลงของสังคมได้ดียิ่งขึ้น โดยมีแนวทางการพัฒนาที่สำคัญในภารกิจแต่ละด้าน ดังนี้

1. ด้านการสอน

1.1 ภารกิจด้านการสอนอุดมศึกษา จะต้องปรับให้มีพลวัตและความหลากหลายมากขึ้นในอนาคต ทั้งในเชิงวัตถุประสงค์ กลุ่มเป้าหมาย วิธีการ และสาระเพื่อสนองความต้องการในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศทั้งในภาคการผลิตสมัยใหม่ และภาคการผลิตดั้งเดิม

1.2 กิจกรรมการศึกษาต่อเนื่องของสถาบันอุดมศึกษา จะต้องทวีความสำคัญยิ่งขึ้น รูปแบบของเครือข่ายการเรียนรู้ในการถ่ายทอดข้อมูลข่าวสารต่าง ๆ ระหว่างสถาบัน

อุดมศึกษากับประชาชนต้องได้รับการพัฒนาขึ้น โดยความร่วมมือของสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรต่างๆ ในสังคม

1.3 เรือ่นไขการได้รับโอกาสทางการศึกษา ต้องได้รับการปรับให้สอดคล้องกับสภาพทางเศรษฐกิจสังคมของกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลาย

1.4 การพัฒนากำลังคนระดับปริญญาตรีและบัณฑิตศึกษาทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี ตลอดจนสังคมศาสตร์และมนุษยศาสตร์บางสาขา จำเ็นต้องขยายตัวอย่างต่อเนื่องให้ทันต่อความต้องการของระบบเศรษฐกิจของประเทศ

1.5 รูปแบบหลักสูตรใหม่ ๆ ควรได้รับการพัฒนามากยิ่งขึ้นเพื่อสนองวัตถุประสงค์และกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ

1.6 สาระของการเรียนการสอน ต้องเน้นการให้การศึกษาพื้นฐานทางวิทยาศาสตร์ การคิด และใช้เหตุผลทางวิทยาศาสตร์ ความคิดสร้างสรรค์ การวิพากษ์วิจารณ์ ตลอดจนต้องเน้นทักษะที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิตในโลกสมัยใหม่ เช่น ทักษะด้านการแสวงหาความรู้ ทักษะด้านภาษาและการสื่อสาร ทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ และทักษะด้านการจัดการ เป็นต้น

2. ด้านการวิจัย

2.1 ภารกิจด้านการวิจัยต้องมุ่งเน้นความเป็นเลิศและความสอดคล้องกับการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม โดยมีการพัฒนาองค์การวิจัยเพื่อความเป็นเลิศเฉพาะทาง และพัฒนากำลังคนด้านการวิจัยขึ้นรองรับอย่างพอเพียง

2.2 การวิจัยต้องเป็นทั้งการวิจัยพื้นฐานเพื่อรองรับความสามารถในการพึ่งตนเองของประเทศในระยะยาว และการวิจัยประยุกต์เพื่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม รวมถึงการวิจัยและพัฒนาเทคโนโลยีเพื่อการสร้างสมทรัพย์สินทางปัญญาและอุตสาหกรรมสมัยใหม่ และการวิจัยเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้ทรัพยากร และการฟื้นฟูและอนุรักษ์สภาพแวดล้อม เป็นต้น

2.3 สถาบันอุดมศึกษาควรขยายบทบาทด้านการวิจัยเชิงนโยบาย เพื่อศึกษาผลกระทบของการพัฒนา และชี้แนะรูปแบบที่เหมาะสมของการพัฒนาด้านต่างๆ ที่จะเอื้อประโยชน์สูงสุดต่อเศรษฐกิจสังคมและสภาพแวดล้อม

2.4 ควรมีการบูรณาการการสอนการวิจัย และการบริการวิชาการทั้งในเชิงเป้าหมาย และการดำเนินงาน เพื่อเสริมสร้างประสิทธิภาพและความสามารถในการตอบสนองความต้องการภายนอกของภารกิจแต่ละด้านให้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งเพิ่มความตระหนักด้านทรัพย์สินทางปัญญาในชุมชนอุดมศึกษา

3. ด้านการบริการวิชาการ

3.1 ภารกิจด้านการบริการวิชาการ ควรมีเป้าหมายสำคัญเพื่อพัฒนาสภาพสังคมสารสนเทศ และสังคมแห่งการเรียนรู้ ที่จะเป็พื้นฐานที่แข็งแกร่งของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์และการป้องกันแก้ไขปัญหาสังคมต่างๆ

3.2 องค์การบริการวิชาการรูปแบบใหม่ๆ ควรได้รับการพัฒนาขึ้น เช่น องค์การการศึกษาต่อเนื่อง องค์การบริการสารสนเทศ อุทยานวิทยาศาสตร์ เป็นต้น

3.3 งานบริการวิชาการในระยะยาวควรเป็นกิจการที่สามารถเลี้ยงตนเอง หรือเป็นแหล่งรายได้เพิ่มเติมของสถาบัน นอกจากนี้ กิจกรรมบริการวิชาการบางประเภทยังอาจมีการร่วมลงทุนและดำเนินการกับภาคเอกชนของไทยและต่างประเทศมากยิ่งขึ้นในอนาคต

3.4 ควรมีการพัฒนาเครือข่ายความร่วมมือระหว่างสถาบันอุดมศึกษากับองค์กรต่างๆ ภายนอกในการดำเนินการให้บริการวิชาการรูปแบบต่างๆ แก่หน่วยงานและประชาชน รวมถึงความร่วมมือกับองค์กรวิชาการวิชาชีพต่างๆ องค์กรต่างประเทศ

4. การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม

4.1 ภารกิจด้านการทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรม ควรมีขอบเขตที่กว้างขวางขึ้น โดยไม่จำกัดอยู่เฉพาะการอนุรักษ์มรดกทางวัฒนธรรมไทยเท่านั้น แต่รวมถึงการศึกษาให้เข้าใจความเป็นไทยอย่างถ่องแท้และการพัฒนาคุณลักษณะใหม่ที่ต้องการ เพื่อนำไปสู่การอยู่ร่วมในประชาคมนานาชาติอย่างมีเอกลักษณ์และศักดิ์ศรี

4.2 สถาบันอุดมศึกษา ควรมุ่งเสริมสร้างคุณลักษณะทางวัฒนธรรมและค่านิยมที่พึงประสงค์ให้เกิดขึ้นแก่บุคคล องค์กรและสังคม รวมถึงการสรรค์สร้างบรรยากาศทางวัฒนธรรมในสถาบันอุดมศึกษาให้เป็นต้นแบบแก่นักศึกษา อาจารย์ และบุคคลภายนอก

4.3 สถาบันอุดมศึกษา ควรผสมผสานงานทำนุบำรุงวัฒนธรรมเข้าเป็นส่วนหนึ่งในการจัดการเรียนการสอน กิจกรรมนักศึกษา ตลอดจนการจัดสภาพแวดล้อมต่างๆ ในสถาบัน

4.4 องค์กรทางศิลปวัฒนธรรมควรมีรูปแบบและโครงสร้างที่หลากหลายขึ้น และมีทรัพยากรพอเพียงทั้งในแง่กำลังคน เงินทุนและความร่วมมือกับหน่วยงานภายในและภายนอกสถาบัน

2.6 งานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

วัฒนา อิศรางกูร ณ อยุธยา และคณะ (2532) ได้ศึกษาตลาดแรงงานของบัณฑิตในเชิงพฤติกรรม พบว่าคุณสมบัติของบัณฑิตที่นายจ้างภาครัฐต้องการคือ ควรมีประสิทธิภาพในการทำงาน รวมทั้งการฝึกงานในหน่วยงานต่างๆ ควรหาความรู้เพิ่มเติมพิเศษ เช่นความรู้ในด้านคอมพิวเตอร์ ภาษาต่างประเทศ และการใช้เครื่องมือเครื่องใช้และอุปกรณ์ต่างๆ ใน

สำนักงาน ทางด้านบุคลิกภาพ บัณฑิตควรมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ กล้าแสดงออก พร้อมทั้งจะเรียนรู้ มีความเชื่อมั่นในตนเอง มีความกระตือรือร้น มีมนุษยสัมพันธ์ดี และมีความสุภาพเรียบร้อย มีความรับผิดชอบสูง และมีความรู้รอบตัว รวมทั้งการมีโลกทัศน์ที่กว้างด้วย ส่วนในภาคเอกชนมีความต้องการลักษณะของบัณฑิตคล้ายคลึงกับภาครัฐ และมีลักษณะที่ต้องการเพิ่มเติมคือ ด้านความรู้พิเศษ ควรมีความรู้ด้านการบริหารการตลาด และการแรงงานสัมพันธ์ รวมทั้งมีความรู้รอบตัวและข่าวสารใหม่ ๆ ในด้านเศรษฐกิจ การเมือง และสังคมในปัจจุบัน ส่วนคุณสมบัติด้านอื่น ๆ บัณฑิตควรจะมีสุขภาพแข็งแรงไม่มีโรคประจำตัว มีความคล่องตัว ยืดหยุ่น และมีทักษะในการใช้วิจารณญาณที่มี สามารถทำงานนอกเวลาหรือออกต่างจังหวัดได้

เอกสารงานศึกษาของทบวงมหาวิทยาลัย (2530) ได้ศึกษาบทบาทและสัมฤทธิ์ผลของสถาบันอุดมศึกษาของไทยด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ได้ทำการสำรวจความคิดเห็นของนายจ้างภาคเอกชน จำนวน 260 ราย ในปี 2526 เกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตที่นายจ้างภาคเอกชนต้องการ พบว่า

1. ด้านความรู้ความสามารถ

1.1 ต้องการบัณฑิตที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะสาขา

1.2 มีความรู้ความสามารถในการปฏิบัติงานและพัฒนาวิชาชีพ

- สามารถประยุกต์ความรู้ เรียนรู้งานได้เร็ว
- มีประสบการณ์ในการปฏิบัติงาน มีความสามารถในการประสานงาน
- มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
- ใฝ่หาความรู้และทักษะเพิ่มเติม
- สามารถวิเคราะห์และแก้ปัญหาได้ดี
- สามารถถ่ายทอดความรู้ และพัฒนาศักยภาพในการปฏิบัติงาน
- มีการตัดสินใจอย่างมีเหตุผล

1.3 ความรู้ความสามารถพิเศษที่ต้องการ

- มีความรู้ความสามารถในการบริหาร
- มีความรู้ความสามารถในด้านภาษาต่างประเทศ
- มีความรู้ความสามารถในด้านเทคโนโลยี คอมพิวเตอร์ งานธุรการ พิมพ์ดีด
- มีความรู้ความสามารถในด้านจิตวิทยา การประชาสัมพันธ์
- มีความรู้ความสามารถในด้านสถิติ และการวางแผน
- มีความรู้ความสามารถในด้านกฎหมายและระเบียบที่เกี่ยวข้อง

2. ด้านบุคลิกภาพ

2.1 บุคลิกในการปฏิบัติงานที่ต้องการ

- ขยันอดทน มีความรับผิดชอบ
- ความกระตือรือร้น มีความคล่องตัว
- ซื่อสัตย์สุจริต เอาใจใส่ตั้งใจทำงาน
- ตรงต่อเวลา มีระเบียบวินัย
- มีทัศนคติที่มีต่องานและนายจ้าง

2.2 บุคลิกภาพทางสังคมที่ต้องการ

- มีมนุษยสัมพันธ์
- มีความเชื่อมั่นในตนเอง กล้าแสดงออก
- ปรับตัวเข้ากับสังคมได้ดี สุภาพเรียบร้อย วางตัวเหมาะสม

2.3 บุคลิกภาพด้านอารมณ์ที่ต้องการ

- มีความสุขุมเยือกเย็น ใจเย็น
- ควบคุมอารมณ์ได้ดี
- ร่าเริงแจ่มใส ยิ้มแย้มเบิกบาน

2.4 บุคลิกภาพด้านสุขภาพร่างกายที่ต้องการ

- สุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์
- ความคล่องแคล่วว่องไว กระฉับกระเฉง
- สะอาดเรียบร้อย หน้าตาดี

คมสัน ยอดสุทธิ (2540) ได้ทำการศึกษาสัมฤทธิ์ผลในการทำงานของบัณฑิต คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ พบว่าคุณลักษณะและความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตตามหน่วยงานต่าง ๆ โดยรวม ซึ่งประเมินโดยผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตอยู่ในระดับดี หัวข้อที่ประเมินอยู่ในระดับดีมีค่าเฉลี่ยสูงสุดอยู่ในลำดับต้น ได้แก่ มีใจรักและเอาใจใส่ต่องานที่รับผิดชอบ มีความซื่อสัตย์ในการทำงาน และมีความรับผิดชอบต่องานที่ได้รับมอบหมาย ส่วนหัวข้อที่ประเมินอยู่ในระดับดีแต่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ได้แก่ ความเป็นผู้นำ ความสามารถในการตัดสินใจแก้ปัญหา และความสามารถในการควบคุมอารมณ์ สำหรับข้อคิดเห็นเกี่ยวกับสถาบันของบัณฑิต ผู้บังคับบัญชา/นายจ้างของบัณฑิตได้ให้ข้อคิดเห็นไว้ว่า การผลิตบัณฑิตควรเน้นคุณภาพไม่ควรเน้นปริมาณ ควรปรับปรุงหลักสูตรให้สอดคล้องกับสภาพปัจจุบัน ควรสอนให้นักศึกษามีความคิดริเริ่ม และสามารถศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมนอกเหนือจากห้องเรียน ควรมีการจัดกิจกรรมสอดแทรกไปกับหลักสูตรอย่างต่อเนื่อง ควรเพิ่มเติมด้าน

จริยธรรมไว้ในหลักสูตร ควรเน้นภาษาอังกฤษไว้ในหลักสูตรให้มากกว่านี้ ควรสอนให้นักศึกษารู้จักการรับผิดชอบงานในหน้าที่ ควรให้นักศึกษาฝึกงานกับบริษัทเอกชนมากขึ้น ควรมีการสำรวจตลาดแรงงานเป็นระยะ ควรเน้นให้นักศึกษาทำงานเพื่อชุมชนมากขึ้น ปลูกฝังให้นักศึกษาทำงานโดยไม่เลือกงานและเน้นให้นักศึกษารู้จริงในสาขาวิชาที่เรียน

จิรพร ศรีวัฒนานุกุลกิจ (2531) ได้ศึกษาแนวโน้มของตลาดแรงงานของผู้ประกอบธุรกิจการค้าและบริการกับการผลิตแรงงานด้านธุรกิจการค้าและบริการระดับอุดมศึกษาในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ โดยสัมภาษณ์ผู้ประกอบการธุรกิจการค้าและบริการในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่ จำนวน 92 กิจการ พบว่าคุณสมบัติพิเศษของแรงงานที่ต้องการนอกเหนือจากวุฒิการศึกษา ได้แก่ความสามารถในการพิมพ์ดีด ความสามารถในการใช้เครื่องใช้สำนักงานสมัยใหม่ ความรู้ด้านคอมพิวเตอร์ ความรู้ทางภาษาต่างประเทศ มีมนุษยสัมพันธ์ มีจิตวิทยาดี มีความขยัน ซื่อสัตย์ มีบุคลิกดี สามารถขบถยนต์ได้ และที่สำคัญมากคือต้องการให้ทางมหาวิทยาลัยเน้นในภาคปฏิบัติให้มากขึ้น นอกเหนือจากภาคทฤษฎี

มุกดา ศรียงค์ และคณะ (2525) ได้วิจัยติดตามผลประเมินผลบัณฑิตจิตวิทยามหาวิทยาลัยรามคำแหง ที่จบการศึกษาตั้งแต่ปี 2517 – 2524 พบว่าผู้บังคับบัญชาประเมินผลการปฏิบัติงานของบัณฑิตสูงกว่าบัณฑิตประเมินตนเองในหลาย ๆ ด้าน เช่น ด้านการกระตือรือร้นในการหาความก้าวหน้าทางวิชาการ ความสามารถในการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ความมั่นคงและสม่ำเสมอทางอารมณ์ ในด้านการปรับปรุงหลักสูตรนั้นผู้บังคับบัญชาเห็นว่าควรให้ความรู้นักศึกษาในแง่การนำไปใช้ปฏิบัติได้ในสภาพเป็นจริง

รุ่งพิมล สันตินันตรักษ์ (2542) ได้ศึกษาผลสัมฤทธิ์ของบัณฑิตสถิติมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ โดยศึกษาคุณลักษณะบัณฑิตสถิตិ คณะวิทยาศาสตร์ ที่ผลิตว่ามีการตอบสนองต่อองค์กรต่าง ๆ มากน้อยเพียงใด จากการศึกษาพบว่าบัณฑิตสถิติที่สำเร็จการศึกษาจากมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ มีคุณลักษณะความเป็นเลิศในวิชาการ รอบรู้สาขาวิชาต่าง ๆ มีความเชื่อมั่นในตนเองสูง มีความตั้งใจและขยันในการทำงาน จริงจังต่องาน สำหรับบัณฑิตสถิติที่หน่วยงานมีความต้องการมากที่สุดคือ บัณฑิตที่มีความรู้ความเชี่ยวชาญมากกว่าหนึ่งสาขา โดยเฉพาะอย่างยิ่งเป็นบัณฑิตสถิติที่มีความรู้และประสบการณ์ทางด้านวิทยาการคอมพิวเตอร์ ส่วนปัจจัยสำคัญที่มีผลต่อการพิจารณารับบัณฑิตสถิติเข้าทำงาน คือค่าจ้างและภูมิหลังของบัณฑิต

ศิริบุญ จงวุฒิเวศย์ และคณะ (2541) ได้ศึกษาสภาวะการทำงาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียนการสอน และแนวทางการพัฒนาวิชาชีพศึกษาศาสตร์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์ พบว่าบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจากคณะศึกษาศาสตร์มหาวิทยาลัยศิลปากรส่วนใหญ่มีงานทำและทำงานกับหน่วยงานภาคเอกชน ในด้านคุณลักษณะ

ของบัณฑิตที่พึงประสงค์ บัณฑิตควรมีคุณธรรม มีจรรยาบรรณของวิชาชีพครู มีการพัฒนา
ความรู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ สามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ ในด้านหลักสูตรเห็นว่า
หลักสูตรวิชาบังคับวิชาชีพครูมีความเหมาะสมและเพียงพอ ควรมีการพัฒนารูปแบบการเรียน
การสอน ซึ่งเน้นการปฏิบัติ และประยุกต์ใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัย สำหรับการให้บริการวิชาการ
แก่ชุมชนควรเน้นกลุ่มเป้าหมายที่หลากหลายและขยายพื้นที่ให้กว้างขวาง

บทที่ 3

ระเบียบวิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจ เป็นการศึกษากับคุณสมบัติของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ และคุณสมบัติของบัณฑิตในความคาดหวังของตลาดแรงงานต่าง ๆ เพื่อใช้เป็นแนวทางในการพัฒนาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการผลิตบัณฑิตให้ได้คุณภาพ ในการดำเนินการวิจัยเชิงสำรวจครั้งนี้มีขั้นตอนการศึกษาดังนี้

1. ตรวจสอบเอกสารต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้อง
2. สร้างเครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล
3. รวบรวมข้อมูล
4. วิเคราะห์ข้อมูล
5. ตีความและสรุปผล

3.1 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยนี้ คือ แบบสอบถามซึ่งประกอบด้วย

- ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลของหัวหน้าหน่วยงาน
- ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้จากหัวหน้าหน่วยงาน
- ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำนวนบัณฑิต และคุณภาพบัณฑิตที่คาดหวัง

3.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรเป้าหมายได้แก่

1. ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงาน ของหน่วยงานหรือองค์กรแรงงาน ปัจจุบันที่บัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ทำงานด้วย
2. หน่วยงานหรือองค์กรแรงงานเป้าหมาย ที่เป็นตลาดแรงงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย

1. ผู้บริหารหรือผู้บังคับบัญชาหรือผู้ร่วมงาน ของหน่วยงานหรือองค์กรแรงงาน ปัจจุบันที่บัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ทำงานด้วย จำนวน 123 ราย

2. หน่วยงานหรือองค์กรแรงงานเป้าหมาย ที่เป็นตลาดแรงงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวน 112 ราย

3.3 วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

การเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัย เป็นการเก็บรวบรวมข้อมูลทางไปรษณีย์ โดยการส่งแบบสอบถามไปยังองค์กรแรงงานปัจจุบัน และองค์กรแรงงานเป้าหมายที่เป็นตลาดแรงงาน ให้ผู้บริหารหรือผู้ที่ได้รับหมายของหน่วยงานนั้น ๆ กรอกข้อมูลแสดงความคิดเห็น แล้วส่งกลับยังผู้วิจัย

3.4 วันเวลาและสถานที่ทำการวิจัย

การวิจัยเริ่มดำเนินการตั้งแต่ 1 ตุลาคม 2543 เริ่มเก็บรวบรวมข้อมูลครั้งที่ 1 เดือนมิถุนายน 2543 และเก็บรวบรวมเพิ่มเติมครั้งที่ 2 เดือนกันยายน 2543 ทำการตรวจสอบข้อมูลวิเคราะห์ข้อมูล สรุปผล และจัดทำรายงานเสร็จสมบูรณ์เดือนมีนาคม 2548 ณ ภาควิชาคณิตศาสตร์และสถิติ คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

3.5 ข้อมูลและการวิเคราะห์ข้อมูล

1. ลักษณะของข้อมูล

แบบสอบถามตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้าหน่วยงานหรือผู้ร่วมงานขององค์กรแรงงานปัจจุบัน เกี่ยวกับคุณลักษณะและพฤติกรรมของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่ทำงานด้วย ซึ่งให้ผู้ตอบเลือกตอบตามระดับความคิดเห็นที่เป็นจริง โดยให้ระดับคะแนนของพฤติกรรมออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้คือ

5	หมายถึง	ดีมาก
4	หมายถึง	ดี
3	หมายถึง	พอใช้
2	หมายถึง	ไม่ดี
1	หมายถึง	แย่มาก

และในแบบสอบถามตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำนวนบัณฑิต และคุณลักษณะของบัณฑิตที่คาดหวัง จากองค์กรแรงงานเป้าหมายที่เป็นตลาดแรงงานซึ่งให้ผู้ตอบแบบสอบถามเรียงลำดับความสำคัญของคุณลักษณะบัณฑิตที่ต้องการโดยลำดับที่ให้ความหมายดังนี้

ลำดับที่ 1 หมายถึงมีความสำคัญมากที่สุด

ลำดับที่ 2 หมายถึงมีความสำคัญรองลงมา

⋮

และลำดับสุดท้าย หมายถึงมีความสำคัญน้อยที่สุด

2. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยเชิงสำรวจด้วยตัวอย่าง วิเคราะห์ด้วยเครื่องคอมพิวเตอร์ โดยอาศัยโปรแกรมสำเร็จรูปทางสถิติ SPSS for Windows สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือสถิติเชิงพรรณนา ซึ่งเป็นการนำเสนอข้อมูลในรูปของตารางแสดงจำนวนหรือความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน โดยกำหนดเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของระดับคะแนนพฤติกรรมของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็น 5 ระดับ ดังนี้

4.51 - 5.00	หมายถึง	ดีมาก
3.51 - 4.50	หมายถึง	ดี
2.51 - 3.50	หมายถึง	พอใช้
1.51 - 2.50	หมายถึง	ไม่ดี
1.00 - 1.50	หมายถึง	แย่มาก

บทที่ 4
การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาจำนวน 237 ราย แยกตามประเภทผู้ตอบแบบสอบถามได้เป็นองค์กรแรงงานปัจจุบัน ซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่มีบัณฑิตของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ทำงานด้วยจำนวน 123 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.9 และองค์กรแรงงานเป้าหมายที่เป็นตลาดแรงงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวน 112 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.3 มีข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

ตารางที่ 4.1 จำนวนและร้อยละของข้อมูลพื้นฐานจำแนกตามประเภทขององค์กรผู้ตอบแบบสอบถาม

ลักษณะข้อมูลพื้นฐาน	ประเภทของผู้ตอบแบบสอบถาม			
	องค์กรแรงงานปัจจุบัน		องค์กรเป้าหมาย	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
ประเภทหน่วยงาน				
ราชการ	1	0.8	1	0.9
บริษัทหรือห้างหุ้นส่วน	76	62.3	74	66.0
รัฐวิสาหกิจ	3	2.5	3	2.7
โรงงาน	38	31.1	32	28.6
อื่นๆ	4	3.3	2	1.8
รวม	122*	100.0	112	100.0
เพศ				
ชาย	83	67.5	51	45.5
หญิง	40	32.5	61	54.5
รวม	123	100.0	112	100.0

* มีผู้ไม่ระบุประเภทหน่วยงาน

จากตารางที่ 4.1 พบว่าหัวหน้าหน่วยงานขององค์กรแรงงานปัจจุบันที่ตอบแบบสอบถาม ซึ่งมีจำนวนมากที่สุด คือ หน่วยงานประเภทบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน มีจำนวน 76 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.3 รองลงมาคือหน่วยงานประเภทโรงงาน จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.1 หน่วยงานประเภทอื่นๆ ได้แก่ ธนาคาร สถาบันการเงิน และสวนผลไม้จำนวน 4 ราย คิดเป็น

ร้อยละ 3.3 หน่วยงานประเภทรัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.5 และหน่วยงานประเภทราชการ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.8 ตามลำดับ สำหรับหัวหน้าหน่วยงานขององค์กรแรงงานเป้าหมาย ที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ คือ หน่วยงานประเภทบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน มีจำนวน 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.0 รองลงมาคือหน่วยงานประเภทโรงงาน จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.6 หน่วยงานประเภทรัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.5 หน่วยงานประเภทอื่น ๆ ได้แก่ ธนาคาร และสถาบันการเงิน จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.8 และหน่วยงานประเภทราชการ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.9 ตามลำดับ

หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรแรงงานปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นชาย มีจำนวน 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.5 และเป็นหญิง จำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.5 สำหรับหัวหน้าหน่วยงานที่เป็นองค์กรแรงงานเป้าหมายส่วนใหญ่เป็นหญิง จำนวน 61 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.5 และเป็นชาย จำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.5

ตารางที่ 4.2 จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหน่วยงานขององค์กรต่าง ๆ จำแนกตามระยะเวลาการทำงาน

ระยะเวลาการทำงาน	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี	22	9.4
มากกว่า 1 ปี - 3 ปี	30	12.9
มากกว่า 3 ปี - 5 ปี	33	14.2
มากกว่า 5 ปี - 10 ปี	90	38.6
มากกว่า 10 ปี	58	24.9
รวม	233	100.0

จากตารางที่ 4.2 หัวหน้าหน่วยงานส่วนใหญ่มีระยะเวลาทำงาน มากกว่า 5 ปี - 10 ปี มีจำนวน 90 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.6 รองลงมา คือ ระยะเวลาทำงานมากกว่า 10 ปี จำนวน 58 ราย คิดเป็นร้อยละ 24.9 ระยะเวลาทำงานมากกว่า 3 ปี - 5 ปี จำนวน 33 ราย คิดเป็นร้อยละ 14.2 ระยะเวลาทำงานมากกว่า 1 ปี - 3 ปี จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 12.9 และระยะเวลาทำงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.4 ตามลำดับ โดยเฉลี่ยแล้วหัวหน้าหน่วยงานมีระยะเวลาทำงาน 7.8 ปี ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน 5.1 ปี

ตารางที่ 4.3 จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหน่วยงานขององค์กรต่าง ๆ จำแนกตามจำนวนพนักงานที่อยู่ในความดูแล

จำนวนพนักงานในความดูแล	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 คน	61	26.6
11 - 100 คน	87	38.0
100 คนขึ้นไป	81	35.4
รวม	229	100.0

จากตารางที่ 4.3 หัวหน้าหน่วยงานส่วนใหญ่มีพนักงานที่อยู่ในความดูแล 11-100 คน มีจำนวน 87 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมามีพนักงานที่อยู่ในความดูแล มากกว่า 100 คน และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 คน มีจำนวน 81 และ 61 ราย คิดเป็นร้อยละ 35.4 และ 26.6 ตามลำดับ

ตารางที่ 4.4 จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหน่วยงานจำแนกตามจำนวนพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ซึ่งอยู่ในความดูแล

จำนวนพนักงาน ที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้	จำนวน	ร้อยละ
1 คน	50	40.7
2 คนขึ้นไป	73	59.3
รวม	123	100.0

จากตารางที่ 4.4 หัวหน้าหน่วยงานที่มีพนักงานเป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้อยู่ภายใน การดูแลจำนวน 123 ราย ส่วนใหญ่มีพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในความดูแล ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีจำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 59.3 และมีพนักงานที่เป็นบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้ในความดูแล 1 คน จำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.7

ตารางที่ 4.5 จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหน่วยงานจำแนกตามจำนวนพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้คณะต่าง ๆ ซึ่งอยู่ในความดูแล

จำนวนพนักงานที่เป็นบัณฑิต มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ซึ่งอยู่ในความดูแล	คณะผลิตกรรม		คณะธุรกิจ		คณะวิศวกรรมและ อุตสาหกรรมเกษตร	
	การเกษตร		การเกษตร		อุตสาหกรรมเกษตร	
	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ	จำนวน	ร้อยละ
1 คน	16	25.8	30	57.7	15	62.5
2 คนขึ้นไป	46	74.2	22	42.3	9	37.5
รวม	62	100.0	52	100.0	24	100.0

จากตารางที่ 4.5 พนักงานที่อยู่ภายใต้การดูแลของหัวหน้าหน่วยงาน 123 หน่วยงาน เป็นบัณฑิตที่จบจากคณะผลิตกรรมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร และคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมการเกษตร โดยหน่วยงานจำนวน 62 ราย มีพนักงานซึ่งจบจากคณะผลิตกรรมการเกษตร 1 คน จำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.8 และตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีจำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.2 หน่วยงานจำนวน 52 ราย มีพนักงานที่จบจากคณะธุรกิจการเกษตร 1 คน จำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.7 และตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีจำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.3 และหน่วยงานจำนวน 24 ราย มีพนักงานที่จบจากคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมการเกษตร 1 คน จำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.5 และตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีจำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.5

ตารางที่ 4.6 จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหน่วยงาน จำแนกตามระยะเวลาที่ทำงานร่วมกัน กับบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ระยะเวลาที่ทำงานร่วมกันกับ บัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้	จำนวน	ร้อยละ
น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี	23	19.3
มากกว่า 1 ปี - 5 ปี	50	42.0
มากกว่า 5 ปี - 10 ปี	37	31.1
มากกว่า 10 ปี	9	7.6
รวม	119*	100.0

* มีผู้ไม่ระบุระยะเวลา

จากตารางที่ 4.6 หัวหน้าหน่วยงานส่วนใหญ่ทำงานร่วมกันกับบัณฑิตของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ เป็นเวลามากกว่า 1 ปี - 5 ปี มีจำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมา คือ มากกว่า 5 ปี - 10 ปี มีจำนวน 37 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.1 น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี มีจำนวน 23 ราย คิดเป็นร้อยละ 19.3 และมากกว่า 10 ปี มีจำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.6

ตารางที่ 4.7 จำนวนและร้อยละของหัวหน้าหน่วยงาน จำแนกตามระดับความคุ้นเคย กับพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ระดับความคุ้นเคยกับพนักงาน	จำนวน	ร้อยละ
ผิวเผิน	5	4.2
ค่อนข้างดี	31	26.1
ดี	59	49.6
ดีมาก	24	20.2
รวม	119	100.0

* มีผู้ไม่ระบุระยะเวลา

สำนักหอสมุด²⁷ มหาวิทยาลัยแม่โจ้

จากตารางที่ 4.7 หัวหน้าหน่วยงานส่วนใหญ่มีความคุ้นเคยกับพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ อยู่ในระดับดี มีจำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.6 รองลงมามีความคุ้นเคย อยู่ในระดับค่อนข้างดี ดีมาก และผิวเผิน มีจำนวน 31 24 และ 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.1 20.2 และ 4.2 ตามลำดับ

4.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้

จากองค์กรแรงงานปัจจุบัน ซึ่งเป็นหัวหน้าหน่วยงานที่มีบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ทำงาน ด้วยจำนวน 123 ราย ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถทางวิชาชีพ ลักษณะทาง ค่านิยมพื้นฐาน ทักษะการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสื่อความหมาย และทักษะในการจัดการ ที่บัณฑิตได้แสดงออก โดยให้ระดับของพฤติกรรมดังนี้

ตารางที่ 4.8 ระดับความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงานเกี่ยวกับพฤติกรรมด้านต่าง ๆ ของ บัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้

ประเด็น	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
1. ความรู้ในหลักวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับ หน้าที่การงาน	121	3.59	0.73	ดี
2. ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์	118	2.87	0.87	พอใช้
3. ความสามารถในการใช้ภาษา				
3.1 ภาษาไทย	120	3.79	0.63	ดี
3.2 ภาษาอังกฤษ	117	2.73	0.81	พอใช้
4. ความสามารถในการแก้ปัญหา				
4.1 ด้านวิชาการ	118	3.44	0.72	พอใช้
4.2 ด้านอื่นๆ	105	3.43	0.72	พอใช้
5. ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน				
5.1 ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่าง สมบูรณ์	118	3.93	0.75	ดี
5.2 การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการ กระทำของตน	119	3.69	0.80	ดี
5.3 ความซื่อตรงต่อหน้าที่	119	3.94	0.87	ดี
6. ความขยันหมั่นเพียร	120	3.98	0.72	ดี

ตารางที่ 4.8 (ต่อ)

ประเด็น	จำนวน	ค่าเฉลี่ย	ส่วนเบี่ยงเบน มาตรฐาน	ระดับ
7. การเคารพระเบียบกฎเกณฑ์ของ หน่วยงาน	121	3.96	0.65	ดี
8. ความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน	119	3.87	0.74	ดี
9. ความคิดสร้างสรรค์	120	3.49	0.69	พอใช้
10. ความเข้าใจในงานของตน	122	3.75	0.73	ดี
11. ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน	119	4.01	0.81	ดี
12. การรู้จักคิดรู้จักทำอย่างมีเหตุผล	120	3.62	0.78	ดี
13. การมีมนุษยสัมพันธ์	121	4.12	0.73	ดี
14. ความสามารถในการทำงานร่วมกับ				
14.1 ผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้า	122	3.89	0.71	ดี
14.2 ผู้ร่วมงานในบังคับบัญชาเดียวกัน	121	3.88	0.69	ดี
14.3 ผู้ได้บังคับบัญชา	113	3.85	0.61	ดี
15. ความสามารถในการติดต่อกับบุคคล ทั่วไป	121	3.74	0.70	ดี

จากตารางที่ 4.8 พบว่าความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงานที่มีต่อพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้เกี่ยวกับพฤติกรรมในประเด็นต่าง ๆ ส่วนมากอยู่ในระดับดี เว้นแต่ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ความสามารถในการแก้ปัญหาด้านวิชาการ ความสามารถในการแก้ปัญหาด้านอื่น ๆ และความคิดสร้างสรรค์ อยู่ในระดับพอใช้

4.3 ความต้องการบัณฑิตและคุณภาพของบัณฑิตที่คาดหวัง

จากการสอบถามความต้องการบัณฑิตสาขาต่าง ๆ ระหว่างปีการศึกษา 2544 - 2548 และสำรวจความคิดเห็นเกี่ยวกับคุณสมบัติของบัณฑิตในความคาดหวังของหน่วยงานต่าง ๆ ได้ข้อมูลจำนวนบัณฑิตสาขาต่าง ๆ ที่หน่วยงานต้องการ และข้อมูลคุณภาพของบัณฑิตที่คาดหวังดังต่อไปนี้

ตารางที่ 4.9 จำนวนความต้องการบัณฑิตสาขาต่าง ๆ จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน
สำหรับปีการศึกษา 2544

สาขา	ประเภทของหน่วยงาน				รวม
	ราชการ	บริษัทหรือห้าง หุ้นส่วน	รัฐวิสาหกิจ	โรงงาน	
1. วิทยาศาสตร์	-	44	-	8	52
2. สัตวศาสตร์	-	163	-	3	166
3. การประมง	-	139	-	5	144
4. ภูมิสถาปัตย์	1	1	-	4	6
5. บริหารหรือการจัดการ	1	112	2	10	125
6. เศรษฐศาสตร์	-	35	1	4	40
7. ส่งเสริมการเกษตร	-	31	-	8	39
8. อุตสาหกรรมเกษตร	-	23	-	30	53
9. วิศวกรรมเกษตร	-	13	-	5	18
10. เคมี	-	16	-	123	139
11. เทคโนโลยีชีวภาพ	-	14	-	12	26
12. สถิติ	1	7	-	28	36
13. อื่นๆ	2	32	-	3	37
รวม	5	630	3	243	881

จากตารางที่ 4.9 พบว่าในปีการศึกษา 2544 หน่วยงานประเภทบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน และโรงงานเป็นหน่วยงานที่มีความต้องการจ้างแรงงานมากกว่าหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ และสาขาของบัณฑิตที่มีความต้องการจำนวนมากเกิน 100 คน ได้แก่

1. สาขาสัตวศาสตร์ มีความต้องการจำนวน 166 คน บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนมีความต้องการ จำนวน 163 คน และโรงงานมีความต้องการจำนวน 3 คน สำหรับหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจยังไม่มีความต้องการบัณฑิตสาขาสัตวศาสตร์

2. สาขาการประมง มีความต้องการจำนวน 144 คน บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนมีความต้องการ จำนวน 139 คน และโรงงานมีความต้องการ จำนวน 5 คน สำหรับหน่วยงานราชการ และรัฐวิสาหกิจยังไม่มีความต้องการบัณฑิตสาขาการประมง

3. สาขาเคมี มีความต้องการจำนวน 139 คน โรงงานมีความต้องการจำนวน 123 คน และบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนมีความต้องการจำนวน 16 คน สำหรับหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจยังไม่มีความต้องการบัณฑิตสาขาเคมี

4. สาขาบริหารหรือการจัดการ มีความต้องการจำนวน 125 คน บริษัทหรือห้างหุ้นส่วนมีความต้องการ จำนวน 112 คน โรงงานมีความต้องการจำนวน 10 คน รัฐวิสาหกิจมีความต้องการ 2 คน และราชการมีความต้องการ 1 คน

สำหรับสาขาอื่นๆ จากตารางข้างต้นได้แก่ สาขาวิศวกรรม สาขาช่างยนต์ สาขาวิชาไฟฟ้า สาขาวิทยาศาสตร์ และสาขาเทคโนโลยีอาหาร

ตารางที่ 4.10 จำนวนความต้องการบัณฑิตสาขาต่าง ๆ จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน สำหรับปีการศึกษา 2545

สาขา	ประเภทของหน่วยงาน				รวม
	ราชการ	บริษัทหรือห้าง หุ้นส่วน	รัฐวิสาหกิจ	โรงงาน	
1. ฟิสิกส์	-	32	-	5	37
2. สัตวศาสตร์	-	163	1	2	166
3. การประมง	-	150	-	2	152
4. ภูมิสถาปัตย์	1	-	-	1	2
5. บริหารหรือการจัดการ	1	86	1	10	98
6. เศรษฐศาสตร์	-	29	1	4	34
7. ส่งเสริมการเกษตร	-	26	-	9	35
8. อุตสาหกรรมเกษตร	-	18	1	18	37
9. วิศวกรรมเกษตร	-	9	-	6	15
10. เคมี	-	17	-	115	132
11. เทคโนโลยีชีวภาพ	-	10	-	10	20
12. สถิติ	1	7	-	8	16
13. อื่นๆ	2	12	-	3	17
รวม	5	559	4	193	761

จากตารางที่ 4.10 พบว่าในปีการศึกษา 2545 ความต้องการบัณฑิตสาขาต่าง ๆ ของหน่วยงานราชการ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วน รัฐวิสาหกิจ และโรงงานมีจำนวนลดลงจากของปีการศึกษา 2544 และพบว่าความต้องการจ้างแรงงานของหน่วยงานมีลักษณะคล้ายกันกับของปี

การศึกษา 2544 คือ หน่วยงานประเภทบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนและโรงงานเป็นหน่วยงานที่มีความต้องการจ้างแรงงานมากกว่าหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจ และสาขาของบัณฑิตที่มีความต้องการเป็นจำนวนมาก 4 ลำดับแรก ได้แก่ สาขาสัตวศาสตร์ สาขาการประมง สาขาเคมี และสาขาบริหารหรือการจัดการ

ตารางที่ 4.11 จำนวนความต้องการบัณฑิตสาขาต่าง ๆ จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน สำหรับปีการศึกษา 2546

สาขา	ประเภทของหน่วยงาน				รวม
	ราชการ	บริษัทหรือห้าง หุ้นส่วน	รัฐวิสาหกิจ	โรงงาน	
1. พืชศาสตร์	-	37	-	4	41
2. สัตวศาสตร์	-	37	-	2	39
3. การประมง	-	15	-	2	17
4. ภูมิสถาปัตย์	1	1	-	2	4
5. บริหารหรือการจัดการ	1	93	1	10	105
6. เศรษฐศาสตร์	-	13	-	5	18
7. ส่งเสริมการเกษตร	-	6	-	9	15
8. อุตสาหกรรมการเกษตร	-	17	-	16	33
9. วิศวกรรมการเกษตร	-	9	-	7	16
10. เคมี	-	12	-	121	133
11. เทคโนโลยีชีวภาพ	-	8	-	10	18
12. สถิติ	1	7	-	6	14
13. อื่นๆ	2	10	-	1	13
รวม	5	265	1	195	466

จากตารางที่ 4.11 พบว่าในปีการศึกษา 2546 ความต้องการบัณฑิตสาขาต่าง ๆ ของหน่วยงานราชการ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วน รัฐวิสาหกิจ และโรงงานมีจำนวนลดลงจากปีการศึกษา 2545 มาก โดยพบว่ามีเพียง 2 สาขาเท่านั้นที่มีความต้องการบัณฑิตจำนวนเกิน 100 คน ได้แก่ สาขาเคมีและสาขาบริหารหรือการจัดการ ทั้งนี้หน่วยงานประเภทบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนและโรงงานยังคงเป็นหน่วยงานที่มีความต้องการจ้างแรงงานมากกว่าหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจซึ่งเหมือนกันกับของปีการศึกษา 2544 และ 2545

ตารางที่ 4.12 จำนวนความต้องการบัณฑิตสาขาต่าง ๆ จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน
สำหรับปีการศึกษา 2547

สาขา	ประเภทของหน่วยงาน				รวม
	ราชการ	บริษัทหรือห้าง หุ้นส่วน	รัฐวิสาหกิจ	โรงงาน	
1. พืชศาสตร์	-	31	-	3	34
2. สัตวศาสตร์	-	34	-	2	36
3. การประมง	-	14	-	1	15
4. ภูมิสถาปัตย์	1	-	-	1	2
5. บริหารหรือการจัดการ	1	93	1	9	104
6. เศรษฐศาสตร์	-	8	-	5	13
7. ส่งเสริมการเกษตร	-	7	-	7	14
8. อุตสาหกรรมการเกษตร	-	19	-	17	36
9. วิศวกรรมเกษตร	-	3	-	7	10
10. เคมี	-	11	-	116	127
11. เทคโนโลยีชีวภาพ	-	10	-	10	20
12. สถิติ	1	2	-	7	10
13. อื่นๆ	2	10	-	1	13
รวม	5	242	1	186	434

จากตารางที่ 4.12 พบว่าในปีการศึกษา 2547 ความต้องการบัณฑิตสาขาต่าง ๆ ของหน่วยงานราชการ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วน รัฐวิสาหกิจ และโรงงานมีจำนวนใกล้เคียงกับของปีการศึกษา 2546 และสาขาที่มีความต้องการบัณฑิตจำนวนเกิน 100 คน ได้แก่สาขาเคมีและสาขาบริหารหรือการจัดการ เหมือนกับของปีการศึกษา 2545 และ 2546 โดยหน่วยงานประเภทบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนและโรงงานยังคงเป็นหน่วยงานที่มีความต้องการจ้างแรงงานมากกว่าหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเหมือนกันกับของปีการศึกษา 2544 - 2546

ตารางที่ 4.13 จำนวนความต้องการบัณฑิตสาขาต่าง ๆ จำแนกตามประเภทของหน่วยงาน
สำหรับปีการศึกษา 2548

สาขา	ประเภทของหน่วยงาน				รวม
	ราชการ	บริษัทหรือห้าง หุ้นส่วน	รัฐวิสาหกิจ	โรงงาน	
1. พืชศาสตร์	-	34	1	3	38
2. สัตวศาสตร์	-	35	1	2	38
3. การประมง	-	17	1	2	20
4. ภูมิสถาปัตยกรรม	1	1	-	2	4
5. บริหารหรือการจัดการ	1	90	2	9	102
6. เศรษฐศาสตร์	-	11	-	5	16
7. ส่งเสริมการเกษตร	-	7	1	8	16
8. อุตสาหกรรมการเกษตร	-	14	1	18	33
9. วิศวกรรมเกษตร	-	3	-	7	10
10. เคมี	-	11	-	140	151
11. เทคโนโลยีชีวภาพ	-	8	-	10	18
12. สถิติ	1	3	-	6	10
13. อื่นๆ	2	9	-	3	14
รวม	5	243	7	215	470

จากตารางที่ 4.13 พบว่าในปีการศึกษา 2548 ความต้องการบัณฑิตสาขาต่าง ๆ ของหน่วยงานราชการ บริษัทหรือห้างหุ้นส่วน รัฐวิสาหกิจ และโรงงานมีจำนวนเพิ่มขึ้นจากปีการศึกษา 2547 เล็กน้อย สาขาที่มีความต้องการบัณฑิตจำนวนเกิน 100 คน ได้แก่ สาขาเคมีและสาขาบริหารหรือการจัดการ หน่วยงานประเภทบริษัทหรือห้างหุ้นส่วนและโรงงานยังคงเป็นหน่วยงานที่มีความต้องการจ้างแรงงานมากกว่าหน่วยงานราชการและรัฐวิสาหกิจเหมือนกันกับของปีการศึกษา 2544 - 2547

ตารางที่ 4.14 จำนวนและร้อยละของลำดับของคุณลักษณะของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงาน

คุณลักษณะของบัณฑิต	ลำดับความสำคัญ										รวม
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	(7)	(8)	(9)	(10)	
1. บุคลิกภาพ	18 (8.3)	26 (12.0)	35 (16.2)	34 (15.7)	50 (23.1)	15 (6.9)	17 (7.9)	13 (6.0)	8 (3.7)	-	216 (100.0)
2. มนุษย์สัมพันธ์	25 (11.4)	32 (14.5)	45 (20.5)	56 (25.5)	38 (17.3)	10 (4.5)	10 (4.5)	1 (0.5)	2 (0.9)	1 (0.5)	220 (100.0)
3. ความประพฤติ	28 (12.9)	33 (15.2)	56 (25.8)	36 (16.6)	30 (12.7)	15 (6.3)	6 (2.8)	10 (4.6)	3 (1.4)	-	217 (100.0)
4. ความรู้ทางวิชาการ	29 (13.2)	65 (29.5)	40 (18.2)	35 (15.9)	27 (12.3)	9 (4.1)	7 (3.2)	5 (2.3)	3 (1.4)	-	220 (100.0)
5. ความสามารถในการปฏิบัติงาน	106 (48.0)	51 (23.1)	15 (6.8)	16 (7.2)	21 (9.5)	8 (3.6)	2 (0.9)	2 (0.9)	-	-	221 (100.0)
6. ทักษะภาษาอังกฤษ	10 (4.7)	11 (5.1)	9 (4.2)	19 (8.8)	18 (8.4)	66 (30.7)	42 (19.5)	16 (7.4)	23 (10.7)	1 (0.5)	215 (100.0)
7. ทักษะภาษาไทย	-	1 (0.5)	3 (1.4)	4 (1.9)	7 (3.3)	34 (16.3)	52 (24.9)	46 (22.0)	59 (28.2)	3 (1.4)	209 (100.0)
8. ทักษะการใช้อุปกรณ์สำนักงาน	-	-	6 (2.8)	8 (3.8)	8 (3.8)	21 (9.9)	26 (12.3)	66 (31.1)	73 (34.4)	4 (1.9)	212 (100.0)
9. ทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	3 (1.4)	3 (1.4)	14 (6.6)	11 (5.2)	22 (10.4)	34 (16.0)	49 (23.1)	46 (21.7)	30 (14.2)	-	212 (100.0)
10. อื่นๆ	5 (18.5)	-	-	2 (7.4)	-	-	2 (7.4)	3 (11.1)	1 (3.7)	10 (51.9)	27 (100.0)

จากตารางที่ 4.14 พบว่าคุณลักษณะของบัณฑิตที่หน่วยงานคาดหวังและให้ความสำคัญเป็นจำนวนมากที่สุด ในลำดับที่ 1 คือต้องการให้บัณฑิตมีความสามารถในการปฏิบัติงาน คิดเป็นร้อยละ 48.0 ในลำดับที่ 2 คือคาดหวังให้บัณฑิตมีความรู้ทางวิชาการ คิดเป็นร้อยละ 29.5 ในลำดับที่ 3 คือด้านความประพฤติ คิดเป็นร้อยละ 25.8 ในลำดับที่ 4 คือด้านมนุษยสัมพันธ์ คิดเป็นร้อยละ 25.5 ในลำดับที่ 5 คือด้านบุคลิกภาพ คิดเป็นร้อยละ 23.1 และในลำดับที่ 6 คือมีความรู้ด้านทักษะภาษาอังกฤษ คิดเป็นร้อยละ 30.7 สำหรับทักษะภาษาไทย ทักษะการใช้อุปกรณ์สำนักงาน และทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ เป็นคุณลักษณะที่หน่วยงานให้ความสำคัญอยู่ในลำดับท้าย ๆ

คุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทางหน่วยงานต้องการเพิ่มเติมนอกเหนือจากนี้ คือต้องการให้บัณฑิตมีความรู้ด้าน ISO มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ มีความมุ่งมั่น อดทน ซื่อสัตย์ มีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่มเป็นของตนเอง รู้จักวิเคราะห์ปัญหาด้วยเหตุและผล สามารถเรียนรู้งานและพัฒนาตัวเองได้ สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวัน สามารถสื่อสารกับบุคคลอื่นได้อย่างเข้าใจ มีทักษะในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ภายในฟาร์ม มีความรู้ทางด้านภาษาญี่ปุ่น และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สามารถขบถยนต์ได้ มีใบอนุญาตขับขี่ และไม่สูบบุหรี่

และการให้ลำดับความสำคัญสำหรับคุณลักษณะด้านต่าง ๆ ของบัณฑิตตามความคาดหวังหน่วยงาน มีรายละเอียดของแต่ละข้อหาดังนี้

ตารางที่ 4.15 จำนวนและร้อยละของลำดับของความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงาน

ความสามารถในการปฏิบัติงาน	ลำดับความสำคัญ				รวม
	(1)	(2)	(3)	(4)	
1. ปฏิบัติงานอย่างละเอียดถี่ถ้วน และรอบคอบ	118 (53.4)	40 (18.1)	40 (18.1)	23 (10.4)	221 (100.0)
2. สามารถเรียนรู้และรับสถานการณ์ใหม่ที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ดี	51 (23.2)	66 (30.0)	47 (21.4)	56 (25.5)	220 (100.0)
3. มีการตัดสินใจด้วยความรับผิดชอบ	39 (17.7)	64 (29.1)	80 (36.4)	37 (16.8)	220 (100.0)
4. มีการติดตามผลการปฏิบัติงาน	13 (5.9)	60 (27.4)	54 (24.7)	92 (42.1)	219 (100.0)

จากตารางที่ 4.15 พบว่าความสามารถในการปฏิบัติงานของบัณฑิตที่หน่วยงานคาดหวังและให้ความสำคัญเป็นจำนวนมากที่สุด ในลำดับที่ 1 คือการปฏิบัติงานอย่างละเอียดถี่

ถ้วนและรอบคอบ คิดเป็นร้อยละ 53.4 ในลำดับที่ 2 คือสามารถเรียนรู้และรับสถานการณ์ใหม่ที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ดี คิดเป็นร้อยละ 30.0 ในลำดับที่ 3 คือการตัดสินใจด้วยความรับผิดชอบ คิดเป็นร้อยละ 36.4 สำหรับการติดตามผลการปฏิบัติงานนั้น ให้ความสำคัญในลำดับท้าย

นอกจากนี้หน่วยงานยังต้องการให้บัณฑิตมีความสามารถในการประเมินผลการทำงานสามารถแก้ไขปัญหาเฉพาะหน้าได้ดี สามารถทำงานได้หลายหน้าที่ มีทักษะในการถ่ายทอดงาน มีสมาธิและสติในงานที่กำลังทำอยู่ และมีความสามารถในการประสานงานกับผู้ที่เกี่ยวข้องได้อย่างดี

ตารางที่ 4.16 จำนวนและร้อยละของลำดับความรู้ทางวิชาการของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงาน

ความรู้ทางวิชาการ	ลำดับความสำคัญ				รวม
	(1)	(2)	(3)	(4)	
1. มีความรอบรู้ในวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ	82 (37.3)	59 (26.8)	57 (25.9)	22 (10.0)	220 (100.0)
2. มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ	36 (16.4)	45 (20.5)	41 (18.7)	97 (44.3)	219 (100.0)
3. สามารถนำวิชาการ วิธีการใหม่ๆ มาใช้ได้	18 (8.2)	71 (32.4)	81 (37.0)	49 (22.4)	219 (100.0)
4. รู้จักปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานโดยอาศัยประสบการณ์ การศึกษาที่ได้รับเพิ่มเติมในภายหลัง	86 (39.0)	47 (21.3)	42 (19.0)	46 (20.8)	221 (100.0)

จากตารางที่ 4.16 พบว่าความรู้ทางวิชาการที่หน่วยงานคาดหวังจากบัณฑิต ในลำดับที่ 1 คือรู้จักปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานโดยอาศัยประสบการณ์ การศึกษาที่ได้รับเพิ่มเติมในภายหลัง และมีความรอบรู้ในวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ ซึ่งให้ความสำคัญเป็นจำนวนมากพอ ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 39.0 และ 37.2 ตามลำดับ ในลำดับที่ 2 และ 3 คือความสามารถในการนำวิชาการ วิธีการใหม่ๆ มาใช้ได้ คิดเป็นร้อยละ 32.4 และ 37.0 ตามลำดับ และในลำดับที่ 4 คือมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ คิดเป็นร้อยละ 44.3

สำหรับความรู้ทางวิชาการด้านอื่น ๆ ที่หน่วยงานคาดหวังเพิ่มเติม คือมีความรู้ทั่วไปทั้งทางสังคมและความรู้รอบตัว มีความกระตือรือร้นที่จะเรียนรู้สิ่งใหม่ ๆ มีการประยุกต์ใช้ความรู้หรือประสบการณ์เพื่อนำมาแก้ไขปัญหา สามารถนำระบบงานใกล้เคียงมาประยุกต์ใช้ใหม่ได้ และยอมรับการสอนงานจากคนที่มีความรู้มากกว่า

ตารางที่ 4.17 จำนวนและร้อยละของลำดับความประพฤติดังกล่าวของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงาน

ลักษณะความประพฤติ	ลำดับความสำคัญ				รวม
	(1)	(2)	(3)	(4)	
1. ความประพฤติเรียบร้อย	20 (9.1)	81 (36.8)	79 (35.9)	40 (18.2)	220 (100.0)
2. ไม่เป็นผู้หมกมุ่นในอบายมุข	8 (3.7)	24 (11.1)	62 (28.7)	122 (56.5)	216 (100.0)
3. ไม่เบียดบังเวลาของหน่วยงานไปทำกิจกรรมส่วนตัว	19 (8.6)	87 (39.5)	66 (30.0)	48 (21.8)	220 (100.0)
4. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรม	175 (78.8)	29 (13.1)	13 (5.9)	5 (2.3)	222 (100.0)

จากตารางที่ 4.17 ลักษณะความประพฤติที่หน่วยงานคาดหวังจากบัณฑิต และให้ความสำคัญเป็นจำนวนมาก ในลำดับที่ 1 คือ การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรม คิดเป็นร้อยละ 78.8 ในลำดับที่ 2 คือ ไม่เบียดบังเวลาของหน่วยงานไปทำกิจกรรมส่วนตัว และมีความประพฤติเรียบร้อย ซึ่งให้ความสำคัญเป็นจำนวนมากพอ ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 39.5 และ 36.8 ตามลำดับ โดยลักษณะความประพฤติเรียบร้อย ให้ความสำคัญอยู่ในลำดับที่ 3 ด้วย คิดเป็นร้อยละ 35.9 และในลำดับที่ 4 คือ ไม่เป็นผู้หมกมุ่นในอบายมุข คิดเป็นร้อยละ 56.5

สำหรับความประพฤติที่ทางหน่วยงานคาดหวังเพิ่มเติม คือการเป็นแบบอย่างที่ดีแก่เพื่อนร่วมงาน มีความกระตือรือร้นต่อการทำงาน มีความขยัน รู้หลักอาวโธและมีความนอบน้อม

ตารางที่ 4.18 จำนวนและร้อยละของลำดับลักษณะมนุษยสัมพันธ์ของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงาน

ลักษณะมนุษยสัมพันธ์	ลำดับความสำคัญ				รวม
	(1)	(2)	(3)	(4)	
1. มีอัธยาศัยที่ดีต่อผู้ร่วมงาน	18 (8.2)	66 (30.0)	87 (39.5)	49 (22.3)	220 (100.0)
2. มีความจริงใจ และยินดีช่วยเหลือผู้อื่นอย่างจริงใจ	38 (17.2)	76 (34.3)	67 (30.3)	40 (18.1)	221 (100.0)
3. สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี	154 (69.1)	34 (15.2)	25 (11.2)	10 (4.5)	223 (100.0)
4. เป็นผู้พูด และผู้รับฟังที่ดี	13 (5.9)	48 (21.7)	42 (19.0)	118 (53.4)	221 (100.0)

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ลักษณะมนุษยสัมพันธ์ที่หน่วยงานคาดหวังจากบัณฑิต และให้ความสำคัญเป็นจำนวนมาก ในลำดับที่ 1 คือสามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี คิดเป็นร้อยละ 69.1 ในลำดับที่ 2 คือมีความจริงใจ และยินดีช่วยเหลือผู้อื่นอย่างจริงใจ คิดเป็นร้อยละ 34.3 ในลำดับที่ 3 คือมีธรรมาจริยที่ต่อผู้ร่วมงาน คิดเป็นร้อยละ 39.5 และในลำดับที่ 4 คือเป็นผู้พูด และผู้รับฟังที่ดี คิดเป็นร้อยละ 53.4

สำหรับลักษณะมนุษยสัมพันธ์ด้านอื่น ๆ ที่หน่วยงานคาดหวังเพิ่มเติม คือเป็นผู้มีน้ำใจ รู้รักสามัคคี สามารถควบคุมอารมณ์ตนเอง รู้จักใช้เหตุผล และเป็นคนที่ขี้เมื่อย

ตารางที่ 4.19 จำนวนและร้อยละของลำดับลักษณะทางบุคลิกภาพของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงาน

ลักษณะบุคลิกภาพ	ลำดับความสำคัญ						รวม
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	(6)	
1. มีร่างกายแข็งแรง	26	15	28	49	32	68	218
	(11.9)	(6.9)	(12.8)	(22.5)	(14.7)	(31.2)	(100.0)
2. แต่งกายสุภาพเรียบร้อย	18	19	27	39	48	61	216
เหมาะสมแก่กาลเทศะ	(8.3)	(8.8)	(12.5)	(18.1)	(22.2)	(30.1)	(100.0)
3. กิริยา มารยาท สุภาพเรียบร้อย	30	41	42	49	45	11	218
	(13.8)	(18.8)	(19.3)	(22.5)	(20.6)	(5.0)	(100.0)
4. มีปฏิภาณไหวพริบ	88	66	32	25	10	2	223
ความจำ และสติปัญญาดี	(39.5)	(29.6)	(14.3)	(11.2)	(4.5)	(0.9)	(100.0)
5. เป็นคนเปิดเผย รู้จักควบคุม	46	60	49	19	40	10	224
อารมณ์ และวางตนได้เหมาะสม	(20.5)	(26.8)	(21.9)	(8.5)	(17.9)	(4.5)	(100.0)
6. รู้จักให้ความเคารพในสิทธิ	14	24	42	39	42	56	215
และเสรีภาพของผู้อื่น	(6.5)	(11.1)	(19.4)	(18.0)	(19.4)	(25.8)	(100.0)

จากตารางที่ 4.19 พบว่าลักษณะบุคลิกภาพของบัณฑิตที่หน่วยงานคาดหวังจากบัณฑิต และให้ความสำคัญเป็นจำนวนมาก ในลำดับที่ 1 และ 2 คือมีปฏิภาณไหวพริบ ความจำ และสติปัญญาดี คิดเป็นร้อยละ 39.5 และ 29.6 ตามลำดับ โดยลักษณะเป็นคนเปิดเผย รู้จักควบคุมอารมณ์ และวางตนได้เหมาะสม มีความสำคัญในลำดับที่ 2 เป็นจำนวนพอ ๆ กันกับลักษณะมีปฏิภาณไหวพริบ ความจำ และสติปัญญาดี คิดเป็นร้อยละ 26.8 ในลำดับที่ 3 คือเป็นคนเปิดเผย รู้จักควบคุมอารมณ์ และวางตนได้เหมาะสม รู้จักให้ความเคารพในสิทธิ และเสรีภาพของผู้อื่น และมีกิริยามารยาท สุภาพเรียบร้อย ซึ่งมีความสำคัญเป็นจำนวนพอ ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 21.9 19.4 และ 19.3 ตามลำดับ โดยลักษณะมีร่างกายแข็งแรง และแต่งกาย

สภาพเรียบร้อยเหมาะสมแก่แต่ละเทศะ มีความสำคัญในลำดับสุดท้าย คิดเป็นร้อยละ 31.2 และ 30.1 ตามลำดับ

สำหรับลักษณะบุคลิกภาพด้านอื่น ๆ ที่หน่วยงานคาดหวังเพิ่มเติม คือความมีภาวะการเป็นผู้นำ มีความขยันและรู้จักหน้าที่ มีความรับผิดชอบร่วมกันในหน่วยงาน และมีบุคลิกที่ร่าเริงแจ่มใส

ตารางที่ 4.20 จำนวนและร้อยละของลำดับทักษะภาษาอังกฤษของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงานแต่ละหน่วยงาน

ทักษะภาษาอังกฤษ	ลำดับความสำคัญ				รวม
	(1)	(2)	(3)	(4)	
1. มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษได้ดี	66 (30.7)	55 (25.6)	73 (34.0)	21 (9.8)	215 (100.0)
2. มีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษได้ดี	22 (10.2)	88 (40.9)	89 (41.4)	16 (7.4)	215 (100.0)
3. มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษได้ดี	104 (47.9)	60 (27.6)	51 (23.5)	2 (0.9)	217 (100.0)
4. อื่น ๆ	25 (54.3)	13 (28.3)	2 (4.3)	6 (13.1)	46 (100.0)

จากตารางที่ 4.20 พบว่าทักษะทางด้านภาษาอังกฤษของบัณฑิตที่หน่วยงานคาดหวังและให้ความสำคัญเป็นจำนวนมาก ในลำดับที่ 1 คือมีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษได้ดี คิดเป็นร้อยละ 47.9 ในลำดับที่ 2 คือมีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษได้ดี คิดเป็นร้อยละ 41.4 ในลำดับที่ 3 คือมีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษได้ดี คิดเป็นร้อยละ 34.0 และในลำดับที่ 4 คือความสามารถด้านภาษาอังกฤษอื่นๆ ได้แก่ ความสามารถในการพูดสนทนาภาษาอังกฤษได้ดี สามารถแปลและสรุปความได้ และมีความรู้เรื่องภาษาอังกฤษเพิ่มเติม คิดเป็นร้อยละ 13.1

ตารางที่ 4.21 จำนวนและร้อยละของลำดับทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของบัณฑิตตาม
ความคาดหวังของหน่วยงาน

ทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์	ลำดับความสำคัญ					รวม
	(1)	(2)	(3)	(4)	(5)	
1. ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็น	176	3	14	16	1	210
	(83.8)	(1.3)	(6.7)	(7.6)	(0.5)	(100.0)
2. สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Excel ได้	22	137	44	4	1	208
	(10.6)	(65.9)	(21.2)	(1.9)	(0.5)	(100.0)
3. สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Word ได้	16	50	119	22	-	207
	(7.7)	(24.2)	(57.5)	(10.6)		(100.0)
4. สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Power Point ได้	1	13	29	152	7	202
	(0.5)	(6.4)	(14.4)	(75.2)	(3.5)	(100.0)
5. อื่น ๆ	1	5	2	5	5	18
	(5.5)	(27.8)	(11.1)	(27.8)	(27.8)	(100.0)

จากตารางที่ 4.21 พบว่าทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของบัณฑิตที่หน่วยงานคาดหวัง และให้ความสำคัญเป็นจำนวนมาก ในลำดับที่ 1 คือสามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็น คิดเป็นร้อยละ 83.8 ในลำดับที่ 2 คือสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Excel ได้ คิดเป็นร้อยละ 65.9 ในลำดับที่ 3 คือสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Word ได้ คิดเป็นร้อยละ 57.5 ในลำดับที่ 4 คือสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Power Point ได้ คิดเป็นร้อยละ 75.2 และในลำดับที่ 5 คือต้องการให้บัณฑิตสามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Access ได้ และใช้ Internet เป็น

ตารางที่ 4.22 จำนวนและร้อยละของลำดับทักษะการใช้อุปกรณ์สำนักงานของบัณฑิตตาม
ความคาดหวังของหน่วยงาน

ทักษะการใช้อุปกรณ์สำนักงาน	ลำดับความสำคัญ			รวม
	(1)	(2)	(3)	
1. ใช้เครื่องโทรสารเป็น	123	82	6	211
	(58.3)	(38.9)	(2.8)	(100.0)
2. ใช้เครื่องถ่ายเอกสารเป็น	78	127	6	211
	(37.0)	(60.2)	(2.8)	(100.0)
3. อื่น ๆ	14	1	11	26
	(53.8)	(3.8)	(42.4)	(100.0)

จากตารางที่ 4.22 พบว่าทักษะการใช้อุปกรณ์สำนักงานของบัณฑิตที่หน่วยงานคาดหวัง และให้ความสำคัญมากเป็นจำนวนมาก ในลำดับที่ 1 คือการใช้เครื่องโทรสารเป็น คิดเป็นร้อยละ 58.3 ในลำดับที่ 2 คือการใช้เครื่องถ่ายเอกสารเป็น คิดเป็นร้อยละ 60.2 และในลำดับสุดท้าย คือการใช้เครื่องฉายแผ่นใส เครื่องพิมพ์ดีดไฟฟ้าและธรรมดา เครื่องคิดเลข วิทยุสื่อสาร กล้องถ่ายรูป และกล้องวิดีโอ ได้ คิดเป็นร้อยละ 42.4

ตารางที่ 4.23 จำนวนและร้อยละของลำดับทักษะภาษาไทยของบัณฑิตตามความคาดหวังของหน่วยงาน

ทักษะภาษาไทย	ลำดับความสำคัญ				รวม
	(1)	(2)	(3)	(4)	
1. มีความสามารถในการอ่านภาษาไทย ได้ดี	50 (23.3)	75 (34.9)	79 (36.7)	11 (5.1)	215 (100.0)
2. มีความสามารถในการเขียนภาษาไทย ได้ดี	68 (31.5)	86 (39.8)	57 (26.4)	5 (2.3)	216 (100.0)
3. มีความสามารถในการฟังภาษาไทย ได้ดี	83 (38.1)	50 (22.9)	79 (36.2)	6 (2.8)	218 (100.0)
4. อื่น ๆ	17 (58.6)	8 (27.6)	1 (3.4)	3 (10.4)	29 (100.0)

จากตารางที่ 4.23 พบว่าทักษะทางด้านภาษาไทยของบัณฑิตที่หน่วยงานคาดหวัง และให้ความสำคัญเป็นจำนวนมาก ในลำดับที่ 1 คือมีความสามารถในการฟังภาษาไทยได้ดี คิดเป็นร้อยละ 38.1 ในลำดับที่ 2 คือมีความสามารถในการเขียนภาษาไทยได้ดี และมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยได้ดี มีความสำคัญพอ ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 39.8 และ 34.9 ตามลำดับ ในลำดับที่ 3 คือมีความสามารถในการอ่านภาษาไทยได้ดี และมีสามารถในการฟังภาษาไทยได้ดี มีความสำคัญพอ ๆ กัน คิดเป็นร้อยละ 36.7 และ 36.2 ตามลำดับ สำหรับความสามารถด้านภาษาไทยอื่น ๆ ที่หน่วยงานคาดหวังเพิ่มเติม คือความสามารถในการสื่อสารได้เข้าใจ และมีประสิทธิภาพ และสามารถออกเสียงตัวควบกล้ำ ร และ ล ได้อย่างชัดเจน คิดเป็นร้อยละ 10.4

บทที่ 5

สรุปผลการวิจัยและข้อเสนอแนะ

5.1 ผลการวิจัย

การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงสำรวจถึงคุณลักษณะของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ตามความคาดหวังของหน่วยงานต่าง ๆ เพื่อนำไปพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน โดยศึกษาความคิดเห็นของหัวหน้าหน่วยงานที่ได้ร่วมงานกับบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ศึกษาถึงความต้องการบัณฑิตในสาขาต่าง ๆ ในอนาคต 5 ปีข้างหน้า และได้ศึกษาถึงคุณลักษณะของบัณฑิตที่คาดหวัง การศึกษาดังกล่าวพิจารณาข้อมูลจากแบบสอบถามที่เก็บจากหน่วยงานต่าง ๆ จำนวน 237 ราย ซึ่งสรุปผลได้ดังนี้

5.1.1 ลักษณะทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มตัวอย่างที่นำมาศึกษาจำนวน 237 ราย แยกตามประเภทผู้ตอบแบบสอบถามได้เป็นองค์กรแรงงานปัจจุบัน จำนวน 123 ราย คิดเป็นร้อยละ 51.9 และองค์กรเป้าหมายที่เป็นตลาดแรงงานของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จำนวน 112 ราย คิดเป็นร้อยละ 47.3 มีข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มตัวอย่างดังนี้

หน่วยงานองค์กรแรงงานปัจจุบันที่ตอบแบบสอบถามประกอบด้วยหน่วยงานประเภทบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน จำนวน 76 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.3 หน่วยงานประเภทโรงงาน จำนวน 38 ราย คิดเป็นร้อยละ 31.1 หน่วยงานประเภทรัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.5 หน่วยงานราชการ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.9 และหน่วยงานประเภทอื่น ๆ ได้แก่ ธนาคาร สถาบันการเงิน และสวนผลไม้ จำนวน 4 ราย คิดเป็นร้อยละ 3.3 สำหรับหน่วยงานองค์กรแรงงานเป้าหมายประกอบด้วยหน่วยงานประเภทบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน จำนวน 74 ราย คิดเป็นร้อยละ 66.1 หน่วยงานประเภทโรงงาน จำนวน 32 ราย คิดเป็นร้อยละ 28.6 หน่วยงานประเภทรัฐวิสาหกิจ จำนวน 3 ราย คิดเป็นร้อยละ 2.7 หน่วยงานราชการ จำนวน 1 ราย คิดเป็นร้อยละ 0.8 และหน่วยงานประเภทอื่น ๆ ได้แก่ ธนาคาร และสถาบันการเงิน จำนวน 2 ราย คิดเป็นร้อยละ 1.8

หัวหน้าหน่วยงานขององค์กรแรงงานปัจจุบันส่วนใหญ่เป็นชายจำนวน 83 ราย คิดเป็นร้อยละ 67.5 และเป็นหญิงจำนวน 40 ราย คิดเป็นร้อยละ 32.5 สำหรับหัวหน้าหน่วยงานที่เป็นองค์กรแรงงานเป้าหมายนั้นส่วนใหญ่เป็นหญิงจำนวน 61 ราย คิดเป็นร้อยละ 54.5 และเป็นชายจำนวน 51 ราย คิดเป็นร้อยละ 45.5

หัวหน้าหน่วยงานส่วนใหญ่ทำงานมาแล้วเป็นระยะเวลามากกว่า 5 ปี - 10 ปี มีจำนวน 90 ราย คิดเป็นร้อยละ 38.6 รองลงมาคือ มากกว่า 10 ปี มากกว่า 3 ปี - 5 ปี และ มากกว่า 1 ปี - 3 ปี คิดเป็นร้อยละ 24.9 14.2 และ 12.9 ตามลำดับ และหัวหน้าหน่วยงานที่มีระยะทำงานน้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี มีจำนวนน้อยที่สุดคือ จำนวน 22 ราย คิดเป็นร้อยละ 9.4

หัวหน้าหน่วยงานส่วนใหญ่มีจำนวนพนักงานที่อยู่ภายใต้การดูแล 11 - 100 คน คิดเป็นร้อยละ 38.0 รองลงมาคือ มากกว่า 100 คน และน้อยกว่าหรือเท่ากับ 10 คน คิดเป็นร้อยละ 35.4 และ 26.6 ตามลำดับ

หน่วยงานที่มีบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้เป็นพนักงานร่วมทำงานด้วย มีจำนวน 123 หน่วยงาน ส่วนใหญ่มีบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้เป็นพนักงานร่วมทำงานด้วย ตั้งแต่ 2 คน ขึ้นไป จำนวน 73 ราย คิดเป็นร้อยละ 59.3 และหน่วยงานที่มีบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้เป็นพนักงานร่วมทำงานด้วย 1 คน มีจำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 40.7

บัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ที่เป็นพนักงานอยู่ภายใต้การดูแลของหัวหน้าหน่วยงาน จำนวน 123 หน่วยงาน ประกอบด้วยบัณฑิตที่จบจากคณะผลิตกรรมการเกษตร คณะธุรกิจการเกษตร และคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมการเกษตร หน่วยงานที่มีพนักงานจบจากคณะผลิตกรรมการเกษตร มีจำนวน 62 ราย ส่วนใหญ่มีพนักงานที่จากคณะผลิตกรรมการเกษตร ตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีจำนวน 46 ราย คิดเป็นร้อยละ 74.2 และมีจำนวน 1 คน มีจำนวน 16 ราย คิดเป็นร้อยละ 25.8 หน่วยงานที่มีพนักงานจบจากคณะธุรกิจการเกษตร มีจำนวน 52 ราย ส่วนใหญ่มีพนักงานที่จากคณะธุรกิจการเกษตร จำนวน 1 คน มีจำนวน 30 ราย คิดเป็นร้อยละ 57.7 และจำนวนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป มีจำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.3 และหน่วยงานที่มีพนักงานที่จบจากคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมการเกษตร มีจำนวน 24 ราย ส่วนใหญ่มีพนักงานที่จากคณะวิศวกรรมและอุตสาหกรรมการเกษตร จำนวน 1 คน มีจำนวน 15 ราย คิดเป็นร้อยละ 62.5 และตั้งแต่ 2 คนขึ้นไปมีจำนวน 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 37.5

ระยะเวลาที่หัวหน้าหน่วยงานรู้จักกับพนักงานที่จบจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ หรือ ระยะเวลาที่ทำงานร่วมกัน ส่วนใหญ่ทำงานร่วมกันมาแล้วเป็นเวลามากกว่า 1 ปี - 5 ปี มีจำนวน 50 ราย คิดเป็นร้อยละ 42.0 รองลงมาคือมากกว่า 5 ปี -10 ปี น้อยกว่าหรือเท่ากับ 1 ปี คิดเป็นร้อยละ 31.1 และ 19.3 ตามลำดับ และระยะเวลาที่ทำงานร่วมกันมากกว่า 10 ปีขึ้นไป มีจำนวนน้อยที่สุดคือ 9 ราย คิดเป็นร้อยละ 7.6

หัวหน้าหน่วยงานส่วนใหญ่มีความคุ้นเคยกับพนักงานที่จบจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ อยู่ในระดับดี มีจำนวน 59 ราย คิดเป็นร้อยละ 49.6 รองลงมาคือมีความคุ้นเคยอยู่ในระดับค่อนข้างดี ดีมาก และผิวเผิน มีจำนวน 31 24 และ 5 ราย คิดเป็นร้อยละ 26.1 20.2 และ 4.2 ตามลำดับ

5.1.2 ความคิดเห็นเกี่ยวกับบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้

หน่วยงานที่มีบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ทำงานด้วยจำนวน 123 ราย ได้แสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับความสามารถทางด้านวิชาชีพ ลักษณะทางค่านิยมพื้นฐาน ทักษะการใช้ชีวิต ร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสื่อความหมาย และทักษะในการจัดการ ซึ่งบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้แสดงออก โดยหัวหน้าหน่วยงานได้ให้ระดับของพฤติกรรมดังนี้

หัวหน้าหน่วยงานมีความคิดเห็นต่อพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้เกี่ยวกับพฤติกรรมในประเด็นต่าง ๆ ส่วนมากอยู่ในระดับดี ซึ่งได้แก่ มีความรู้ในหลักวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับหน้าที่การงาน ความสามารถในการใช้ภาษาไทย มีความรับผิดชอบในหน้าที่การงานโดยทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างสมบูรณ์ ยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตน และมีความซื่อตรงต่อหน้าที่ มีความขยันหมั่นเพียร เคารพต่อระเบียบกฎเกณฑ์ของหน่วยงาน มีความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน มีความเข้าใจในงานของตน มีความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน รู้จักคิดรู้จักทำอย่างมีเหตุผล มีมนุษยสัมพันธ์ มีความสามารถในการทำงานร่วมกับผู้บังคับบัญชาหรือหัวหน้า ผู้ร่วมงานในบังคับบัญชาเดียวกัน และผู้ใต้บังคับบัญชา และมีความสามารถในการติดต่อกับบุคคลทั่วไป

สำหรับความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์ ความสามารถในการใช้ภาษาอังกฤษ ความสามารถในการแก้ปัญหาด้านวิชาการและด้านอื่น ๆ และความคิดสร้างสรรค์ หัวหน้าหน่วยงานมีความคิดเห็นต่อพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ อยู่ในระดับพอใช้

หัวหน้าหน่วยงานเห็นว่าลักษณะเด่นของพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้คือ มีความรักในศิษย์เก่าสถาบันเดียวกันดี มีความเสียสละและอุทิศเวลาให้กับงาน เห็นประโยชน์แก่ประชาชนและสังคมเป็นที่ตั้ง เป็นผู้ที่รู้จักอาสาทำงาน สามารถเรียนรู้งานใหม่ได้ดี มีความอดทนรักหมู่คณะ กล้าแสดงออก

และหัวหน้าหน่วยงานยังให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติมเกี่ยวกับบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ดังนี้คือ

1. บัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ยังขาดทักษะในเรื่องการใช้ภาษาต่างประเทศ ทั้งการพูด การฟัง การอ่าน และการเขียน
2. บัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ยังขาดทักษะด้านการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์
2. บัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ยังขาดทักษะการพูดในที่ชุมชน มักจะเป็นผู้ตามและทำตามคำสั่งมากกว่า กล่าวคือมีภาวะความเป็นผู้นำน้อย
4. การตัดสินใจแก้ปัญหาในเชิงวิชาการยังไม่ดีเท่าที่ควร มีการนำเอาหลักวิชาการมาประยุกต์ใช้น้อย

5. การแสวงหาความรู้เพิ่มเติมจากงานที่ทำมีน้อย ไม่สามารถให้รายละเอียดของงานได้เท่าที่ควร และส่วนใหญ่ไม่ค้นคว้าหาความรู้เพิ่มเติม
6. บัณฑิตที่รับเข้ามามักจะเปลี่ยนงานบ่อย ไม่สู้งาน
7. บัณฑิตควรได้รับการฝึกงานในส่วนงานที่ใกล้เคียงกับที่เรียน ควรมีประสบการณ์จากการทำงานอย่างน้อย 4 ครั้งขึ้นไป การฝึกงานควรเริ่มฝึกตั้งแต่ขั้นต้นของตำแหน่ง และให้เข้าใจถึงงานในระดับสูง
8. บัณฑิตควรมีความรู้พื้นฐานด้านวิชาการเฉพาะทาง และเน้นทักษะในด้านการปฏิบัติ สามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานได้

5.1.3 ความต้องการบัณฑิตและคุณภาพของบัณฑิตที่คาดหวัง

จากการสอบถามความต้องการบัณฑิตของหน่วยงานในอนาคต 5 ปีข้างหน้าพบว่าสาขาที่มีความต้องการมากที่สุด คือบัณฑิตที่จบการศึกษาด้านสาขาเคมี รองลงมาคือสาขาบริหารหรือการจัดการ และสาขาสัตวศาสตร์ โดยหน่วยงานต่าง ๆ มีความต้องการบัณฑิตดังนี้

- หน่วยงานประเภทบริษัทหรือห้างหุ้นส่วน มีความต้องการบัณฑิตที่จบการศึกษาด้านสาขาต่าง ๆ ระหว่างปีการศึกษา 2544 - 2548 ดังนี้
 - ปีการศึกษา 2544 มีความต้องการบัณฑิตสาขาสัตวศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือสาขาการประมง และสาขาบริหารหรือการจัดการ ตามลำดับ
 - ปีการศึกษา 2545 มีความต้องการบัณฑิตสาขาสัตวศาสตร์มากที่สุด รองลงมาคือสาขาการประมง และสาขาบริหารหรือการจัดการ ตามลำดับ
 - ปีการศึกษา 2546 มีความต้องการบัณฑิตสาขาบริหารหรือการจัดการมากที่สุด รองลงมาคือ สาขาพืชศาสตร์ และสาขาสัตวศาสตร์ ตามลำดับ
 - ปีการศึกษา 2547 มีความต้องการบัณฑิตสาขาบริหารหรือการจัดการมากที่สุด รองลงมาคือ สาขาสัตวศาสตร์ และสาขาพืชศาสตร์ ตามลำดับ
 - ปีการศึกษา 2548 มีความต้องการบัณฑิตสาขาบริหารหรือการจัดการมากที่สุด รองลงมาคือสาขาบริหารหรือการจัดการ สาขาสัตวศาสตร์ และสาขาพืชศาสตร์ ตามลำดับ
- หน่วยงานประเภทโรงงาน มีความต้องการบัณฑิตที่จบการศึกษาด้านสาขาต่าง ๆ ระหว่างปีการศึกษา 2544 - 2548 ดังนี้
 - ปีการศึกษา 2544 มีความต้องการบัณฑิตสาขาเคมีมากที่สุด รองลงมาคือสาขาอุตสาหกรรมเกษตร และสาขาสถิติ ตามลำดับ

- ปีการศึกษา 2545 มีความต้องการบัณฑิตสาขาเคมีมากที่สุด รองลงมาคือสาขา
อุตสาหกรรมเกษตร สาขาเทคโนโลยีชีวภาพ และสาขา
บริหารหรือการจัดการ ตามลำดับ
- ปีการศึกษา 2546 มีความต้องการบัณฑิตที่จบสาขาเคมีมากที่สุด รองลงมาคือสาขา
อุตสาหกรรมเกษตร สาขาเทคโนโลยีชีวภาพ และสาขา
บริหารหรือการจัดการ ตามลำดับ
- ปีการศึกษา 2547 มีความต้องการบัณฑิตที่จบสาขาเคมีมากที่สุด รองลงมาคือสาขา
อุตสาหกรรมเกษตร สาขาเทคโนโลยีชีวภาพ และสาขา
บริหารหรือการจัดการ ตามลำดับ
- ปีการศึกษา 2548 มีความต้องการบัณฑิตที่จบสาขาเคมีมากที่สุด รองลงมาคือสาขา
อุตสาหกรรมเกษตร และสาขาสถิติ ตามลำดับ

- หน่วยงานประเภทรัฐวิสาหกิจ และหน่วยงานราชการ มีความต้องการบัณฑิตระหว่างปี
การศึกษา 2544 – 2548 จำนวน 1 – 2 คน สาขาที่ต้องการได้แก่ สาขาบริหารหรือการ
จัดการ สาขาสถิติ สาขาภูมิสถาปัตย์ สาขาเศรษฐศาสตร์ สาขาส่งเสริมการเกษตร
สาขาอุตสาหกรรมเกษตร สาขาวิชาวิศวกรรม สาขาคอมพิวเตอร์ สาขา
วิศวกรรม สาขาเทคโนโลยีอาหาร สาขาวิศวกรรมไฟฟ้า สาขาบัญชี ช่างกลโรงงาน ช่าง
ยนต์ และสาขาวิทยาศาสตร์

คุณลักษณะของบัณฑิตที่หน่วยงานคาดหวังและให้ความสำคัญในตัวบัณฑิต เพียงลำดับ
ความสำคัญดังนี้คือ

1. ต้องการให้บัณฑิตมีความสามารถในการปฏิบัติงาน
 - สามารถปฏิบัติงานอย่างละเอียดถี่ถ้วน
 - สามารถเรียนรู้และรับสถานการณ์ใหม่ที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ดี
2. ต้องการให้บัณฑิตมีความรู้ทางวิชาการ
 - มีความรอบรู้ในวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ
 - รู้จักปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานโดยอาศัยประสบการณ์ และการศึกษาที่
ได้รับเพิ่มเติมในภายหลัง
3. ด้านความประพฤติ
 - การปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และมีคุณธรรม
 - ไม่เบียดบังเวลาของหน่วยงานไปทำกิจกรรมส่วนตัว

4. ด้านมนุษยสัมพันธ์

- สามารถทำงานร่วมกับผู้อื่นได้เป็นอย่างดี
- มีความจริงใจ และยินดีช่วยเหลือผู้อื่นอย่างจริงใจ

5. ด้านบุคลิกภาพ

- มีปฏิภาณไหวพริบ ความจำ และสติปัญญาดี
- เป็นคนเปิดเผย รู้จักควบคุมอารมณ์ และวางตนได้เหมาะสม
- มีกิริยา มารยาท สุภาพเรียบร้อย

6. มีความรู้ด้านทักษะภาษาอังกฤษ

- มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษได้ดี
- มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษได้ดี

7. ทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

- สามารถใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็น
- สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Excel, Word, Power Point ได้

8. ทักษะการใช้อุปกรณ์สำนักงาน

- มีความสามารถในการใช้เครื่องโทรสาร และเครื่องถ่ายเอกสารได้

9. ทักษะภาษาไทย

- มีความสามารถในการฟังและอ่านภาษาไทยได้ดี

และคุณลักษณะอื่น ๆ ที่ทางหน่วยงานต้องการเพิ่มเติม คือ ต้องการให้บัณฑิตมีความรู้ด้าน ISO มีปฏิภาณไหวพริบในการแก้ปัญหาต่าง ๆ ได้ มีความมุ่งมั่น อดทน ซื่อสัตย์ มีความกระตือรือร้น มีความรับผิดชอบ มีความคิดริเริ่มเป็นของตนเอง รู้จักวิเคราะห์ปัญหาด้วยเหตุและผล สามารถเรียนรู้งานและพัฒนาตัวเองได้ สามารถนำความรู้มาประยุกต์ใช้กับชีวิตประจำวันได้ สามารถสื่อสารกับบุคคลอื่นได้อย่างเข้าใจ มีทักษะในการใช้เครื่องมืออุปกรณ์ภายในฟาร์ม มีความรู้ทางด้านภาษาญี่ปุ่น และภาษาต่างประเทศอื่น ๆ สามารถขับรถยนต์ได้ มีใบอนุญาตขับขี่ และไม่สูบบุหรี่

จากการศึกษาพบว่าส่วนใหญ่แล้วหน่วยงานต่าง ๆ จะให้ความสำคัญกับความสามารถในการปฏิบัติงานมากที่สุด ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยที่ผ่านมา คือ ต้องการให้บัณฑิตมีความรับผิดชอบต่องานที่ทำ สามารถเรียนรู้งานได้อย่างรวดเร็ว

5.2 ข้อเสนอแนะ

การวิจัยเชิงสำรวจในลักษณะการติดตามบัณฑิตและการสอบถามความต้องการบัณฑิตในครั้งนี้ผู้วิจัยพบปัญหาและอุปสรรคที่มีผลกระทบต่อการทำวิจัยและผลของการวิจัยซึ่งสรุปเป็นข้อเสนอแนะเพื่อประโยชน์ต่อการวิจัยในครั้งต่อไป ดังนี้

1. เนื่องจากช่วงเวลาที่เริ่มทำการวิจัย สภาพเศรษฐกิจของประเทศไทยอยู่ในระยะตกต่ำเป็นผลทำให้บริษัทและห้างหุ้นส่วนต่าง ๆ จำนวนมากเลิกกิจการ แบบสอบถามที่ส่งไปยังสถานประกอบการต่าง ๆ จึงได้รับกลับคืนมาในจำนวนน้อย ต้องจัดทำแบบสอบถามส่งไปยังสถานประกอบการอื่น ๆ เพิ่มเติม ในการวิจัยครั้งต่อไปควรหาวิธีตรวจสอบการดำเนินกิจการของบริษัทและห้างหุ้นส่วนต่าง ๆ ที่เป็นกลุ่มเป้าหมายว่ายังคงดำเนินกิจการอยู่หรือไม่

2. มหาวิทยาลัยแม่โจ้ควรมีการรวบรวมข้อมูลที่อยู่ของสถานประกอบการที่เป็นองค์กรแรงงานปัจจุบัน และองค์กรแรงงานเป้าหมายให้เป็นระบบ เพื่อเป็นฐานข้อมูลต่อวิจัยที่ต้องการสำรวจความพึงพอใจเกี่ยวกับบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้อย่างต่อเนื่อง อันจะทำให้ได้ข้อมูลที่เป็นประโยชน์ต่อการจัดทำหลักสูตร การพัฒนาการเรียนการสอน ให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน

เอกสารอ้างอิง

- จรัส สุวรรณเวลา. 2541. วิฤตอุดมศึกษาไทย. เอกสารประกอบการอภิปราย เรื่อง สภาวิฤตอุดมศึกษาของไทย. สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, ทบวงมหาวิทยาลัย. กรุงเทพฯ.
- จิรพร ศรีวัฒนานุกุลกิจ. 2531. แนวโน้มของตลาดแรงงานของผู้ประกอบ การธุรกิจการค้าและ บริการกับการผลิตแรงงานธุรกิจการค้าและบริการระดับอุดมศึกษา ในเขตอำเภอเมือง จังหวัดเชียงใหม่. สถาบันวิจัยสังคม, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- คมสัน ยอดสุทธิ. 2540. การศึกษาสัมฤทธิ์ผลในการทำงานของบัณฑิตคณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. คณะเกษตรศาสตร์, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.
- ศรีบุญ จงวุฒิเวศย์ และคณะ. 2541. สภาวะการทำงาน ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดการเรียน การสอน และแนวทางการพัฒนาวิชาชีพศึกษาศาสตร์ของบัณฑิตที่สำเร็จการศึกษาจาก คณะศึกษาศาสตร์ ของมหาวิทยาลัยศิลปากร. สถาบันวิจัยและพัฒนา, มหาวิทยาลัย ศิลปากร. กรุงเทพฯ.
- ถาวร โชติชื่น และคณะ. 2541. หลักสูตร/การสอน : ความต้องการของภาคเอกชน. สรุปการ อภิปราย เรื่อง หลักสูตร/การสอน : ความต้องการของภาคเอกชน. กองบริการการศึกษา, มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่.
- ทบวงมหาวิทยาลัย. 2540. ดัชนีบ่งชี้คุณภาพ. รายงานการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การประกัน คุณภาพการศึกษา : ดัชนีบ่งชี้คุณภาพ แบบรายงานการศึกษาดตนเอง และคู่มือการ ตรวจสอบและประเมินระบบการประกันคุณภาพการศึกษาของสถาบันอุดมศึกษา. สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, ทบวงมหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.
- ปานเทพ กล้านรงค์วาท. 2540. บัณฑิตไทยในแนวพระราชดำริ. รายงานการสัมมนา เรื่อง ยุทธ ศาสตร์การสร้างบัณฑิตไทยในอุดมคติ. มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์, นครศรีธรรมราช.
- มหาวิทยาลัยแม่โจ้. 2544. คู่มือการศึกษา ระดับปริญญาตรี ประจำปีการศึกษา 2544. งาน พัฒนาหลักสูตรและพัฒนาคณาจารย์, กองบริการการศึกษา, สำนักงานอธิการบดี, มหาวิทยาลัยแม่โจ้, เชียงใหม่.
- มุกดา ศรียงค์ และคณะ. 2525. การติดตามผลและประเมินผลบัณฑิตจิตวิทยา มหาวิทยาลัย รามคำแหง. ภาควิชาจิตวิทยา, คณะศึกษาศาสตร์, มหาวิทยาลัยรามคำแหง. กรุงเทพฯ.
- รุ่งพิมล สันตินันตรักษ์. ผลสัมฤทธิ์ของบัณฑิตสถิติ มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยเชียงใหม่. เชียงใหม่.

- วัฒนา อิศรางกูร ณ อยุธยา และคณะ. 2532. การศึกษาตลาดแรงงานของบัณฑิตในเชิงพฤติกรรม : รายงานผลการวิจัย. โครงการจัดทำแผนอุดมศึกษาระยะยาว ทบวงมหาวิทยาลัย ; สถาบันทรัพยากรมนุษย์, มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์. กรุงเทพฯ.
- วันชัย ศิริชนะ. 2539. นโยบายและแนวปฏิบัติด้านการประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา. รายงานการสัมมนาทางวิชาการ เรื่อง การประกันคุณภาพการศึกษา ระดับอุดมศึกษา : จากนโยบายสู่การปฏิบัติ. สำนักงานปลัดทบวงมหาวิทยาลัย, ทบวงมหาวิทยาลัย, กรุงเทพฯ.

ภาคผนวก

ที่ ทม 1404.1/ว 48

มหาวิทยาลัยแม่โจ้

ถนน เชียงใหม่-พร้าว

ตำบลหนองหาร อำเภอจันทราย

เชียงใหม่ 50292

30 มิถุนายน 2543

เรื่อง ขอความร่วมมือตอบแบบสอบถาม

เรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถาม จำนวน ชุด

ด้วยผู้ช่วยศาสตราจารย์ พิงพร เนียมทรัพย์ และอาจารย์ รัชณี วิริยะสุทธีวงศ์ อาจารย์ประจำมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้รับเงินงบประมาณประจำปี 2543 สนับสนุนให้ทำการวิจัย เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพบัณฑิตของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ให้สอดคล้องกับ ตลาดแรงงาน โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาสำรวจข้อมูลเกี่ยวกับจำนวนและคุณสมบัติบัณฑิต จากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ในความคาดหวังของตลาดแรงงานต่าง ๆ สำหรับใช้เป็นแนวทางในการ พัฒนาปรับปรุงแก้ไขกระบวนการผลิตบัณฑิตให้ได้คุณภาพ มีมาตรฐานเป็นที่ยอมรับของบุคคล และหน่วยงานต่าง ๆ ทั่วไป

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ตระหนักดีว่า ข้อมูลจากท่านจะเป็นประโยชน์อย่างยิ่งสำหรับการทำวิจัยในครั้งนี้ จึงใคร่ขอความร่วมมือจากท่านพิจารณากรอกข้อมูล หรือส่งให้หัวหน้าฝ่าย ต่าง ๆ ตามจำนวนฝ่ายที่มีอยู่ กรอกข้อมูลลงในแบบสอบถาม แล้วใส่ซองที่ได้แนบมาพร้อม แบบสอบถาม ส่งกลับคืนให้ผู้วิจัย ภายในเดือนกันยายน 2543

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

คณะวิทยาศาสตร์

เชียงใหม่ โทร. (053) 878220

โทรสาร (053) 878225

แบบสอบถาม

เรื่อง การวิจัยเพื่อพัฒนาคุณภาพของบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน

คำชี้แจง แบบสอบถามมี 3 ตอน

ตอนที่ 1 สอบถามข้อมูลของหัวหน้าหน่วยงาน ผู้ให้ข้อมูล

ตอนที่ 2 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้
จากหัวหน้าหน่วยงาน

(ถ้าหน่วยงานของท่านไม่มีพนักงานที่เป็นบัณฑิตจากแม่โจ้
ท่านไม่ต้องกรอกข้อมูลในตอนนี้)

ตอนที่ 3 สอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำนวนบัณฑิต
และคุณภาพบัณฑิตที่คาดหวัง

ตอนที่ 1 ข้อมูลของหัวหน้าหน่วยงาน ผู้ให้ข้อมูล

ขอความกรุณากรอกข้อมูลลงในช่องว่างที่เว้นให้ และทำเครื่องหมาย ☐ ลงใน ()
หน้าข้อความที่ตอบ

1. เพศ () หญิง () ชาย
2. อายุ ปี
3. ชื่อหน่วยงาน.....
แผนก/หน่วยงานย่อยที่ผู้ให้ข้อมูลสังกัด.....
4. ประเภทของหน่วยงาน
() ราชการ () บริษัท, ห้างหุ้นส่วน () รัฐวิสาหกิจ () โรงงาน
() อื่น ๆ (โปรดระบุ)
5. ตำแหน่งของท่าน
6. ระยะเวลาการทำงานของท่านที่หน่วยงานนี้ปี
7. จำนวนพนักงานที่อยู่ในความดูแลของท่าน คน
8. จำนวนพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่อยู่ในความดูแลของท่าน..... คน
พนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ จบจากคณะ
() ผลิตกรรมการเกษตร จำนวน.....คน
() ธุรกิจการเกษตร จำนวน..... คน
() อื่น ๆ (โปรดระบุ)จำนวน..... คน
9. ระยะเวลาที่รู้จักกับพนักงานที่จบจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ปี
10. ระดับความคุ้นเคยกับพนักงานที่จบจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้
() ผิดเพี้ยน () ค่อนข้างดี () ดี () ดีมาก

หมายเหตุ ในกรณีที่จำนวนพนักงานที่เป็นบัณฑิตมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ที่อยู่ในความดูแลของท่าน
มีมากกว่า 1 คน การให้ข้อมูลสำหรับข้อ 9. และข้อ 10. โปรดให้ข้อมูลในภาพรวม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้

แบบสอบถามนี้ ต้องการสอบถามความคิดเห็นของผู้บังคับบัญชาเบื้องต้น / หัวหน้าหน่วยงาน เกี่ยวกับบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ (สถาบันเทคโนโลยีการเกษตรแม่โจ้เดิม) ที่ทำงานร่วมกับท่าน (ในภาพรวม) ถ้าหน่วยงานของท่านไม่มีพนักงานที่เป็นบัณฑิตจากมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ท่านไม่ต้องกรอกข้อมูลส่วนนี้

เนื้อหาของแบบสอบถามในส่วนนี้ ครอบคลุมความสามารถทางวิชาชีพ ลักษณะทางค่านิยมพื้นฐาน ทักษะการใช้ชีวิตร่วมกับผู้อื่น ทักษะการสื่อความหมาย และทักษะในการจัดการ ที่บัณฑิตได้แสดงออกให้ท่านสังเกตได้ โดยได้แจกระดับของพฤติกรรมออกเป็น 5 ระดับ ดังนี้ คือ

5	หมายถึง	ดีมาก
4	หมายถึง	ดี
3	หมายถึง	พอใช้
2	หมายถึง	ไม่ดี
1	หมายถึง	แย่มาก

ขอความกรุณาท่านตอบโดยการทำเครื่องหมาย ☐ ลงในช่องว่างที่ท่านต้องการในแต่ละข้อ

ลำดับ	ประเด็น	5	4	3	2	1	ไม่แสดง ความคิดเห็น
1	ความรู้ในหลักวิชาที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับหน้าที่การงาน						
2	ความสามารถในการใช้คอมพิวเตอร์						
3	ความสามารถในการใช้ภาษา						
	3.1 ภาษาไทย						
	3.2 ภาษาอังกฤษ						
4	ความสามารถในการแก้ปัญหา						
	4.1 ด้านวิชาการ						
	4.2 ด้านอื่นๆ						
5	ความรับผิดชอบในหน้าที่การงาน						
	5.1 ทำหน้าที่ที่ได้รับมอบหมายอย่างสมบูรณ์						
	5.2 การยอมรับผลเสียที่เกิดจากการกระทำของตน						
	5.3 ความซื่อตรงต่อหน้าที่						

ลำดับ	ประเด็น	5	4	3	2	1	ไม่แสดง ความคิดเห็น
6	ความขยันหมั่นเพียร						
7	การเคารพระเบียบกฎเกณฑ์ของหน่วยงาน						
8	ความจงรักภักดีต่อหน่วยงาน						
9	ความคิดริเริ่มสร้างสรรค์						
10	ความเข้าใจในงานของตน						
11	ความเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ต่อเพื่อนร่วมงาน						
12	การรู้จักคิดรู้จักทำอย่างมีเหตุผล						
13	การมีมนุษยสัมพันธ์						
14	ความสามารถในการทำงานร่วมกับ 14.1 ผู้บังคับบัญชา/หัวหน้า 14.2 ผู้ร่วมงานในบังคับบัญชาเดียวกัน 14.3 ผู้ใต้บังคับบัญชา						
15.	ความสามารถในการติดต่อกับบุคคลทั่วไป						

ข้อเสนอแนะอื่น ๆ

**ตอนที่ 3 แบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับความต้องการจำนวนบัณฑิต
และคุณภาพบัณฑิตที่คาดหวัง**

แบบสอบถามนี้มุ่งสอบถามความต้องการจำนวนบัณฑิตสาขาต่าง ๆ ของ
หน่วยงานของท่าน และความคิดเห็นของท่านเกี่ยวกับคุณลักษณะบัณฑิตที่คาดหวัง

3.1 จำนวนความต้องการบัณฑิตในอนาคต 5 ปี (2544-2548)

โปรดแสดงจำนวนบัณฑิตที่หน่วยงานของท่านต้องการในแต่ละสาขา ของแต่ละปี

สาขา	2544	2545	2546	2547	2548	รวม
1. พืชศาสตร์						
2. สัตวศาสตร์						
3. การประมง						
4. ภูมิสถาปัตย์						
5. บริหาร/การจัดการ						
6. เศรษฐศาสตร์						
7. ส่งเสริมการเกษตร						
8. อุตสาหกรรมการเกษตร						
9. วิศวกรรมการเกษตร						
10. เคมี						
11. เทคโนโลยีชีวภาพ						
12. สถิติ						
13. อื่น ๆ (โปรดระบุ)						

หมายเหตุ ในกรณีที่ท่านไม่สามารถระบุจำนวนบัณฑิตที่หน่วยงานของท่านต้องการในแต่ละ
สาขา ของแต่ละปีได้ ขอความกรุณาท่านแสดงความคิดเห็นเกี่ยวกับแนวโน้มสาขาของบุคลากรที่
หน่วยงานของท่านต้องการ ว่าจะมีทิศทางเป็นเช่นไรด้วย

.....

.....

.....

.....

ลักษณะ	ลำดับ
1. ความประพฤติเรียบร้อย	
2. ไม่เป็นผู้หมกมุ่นในอบายมุข	
3. ไม่เบียดบังเวลาของหน่วยงานไปทำกิจกรรมส่วนตัว	
4. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความซื่อสัตย์สุจริต และมีคุณธรรม	
5. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

4. ความรู้ทางวิชาการ

ลักษณะ	ลำดับ
1. มีความรอบรู้ในวิชาการที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ	
2. มีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ทำ	
3. สามารถนำวิชาการ วิธีการใหม่ ๆ มาใช้ได้	
4. รู้จักปรับเปลี่ยนวิธีการทำงานโดยอาศัยประสบการณ์ การศึกษาที่ได้รับเพิ่มเติมในภายหลัง	
5. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

5. ความสามารถในการปฏิบัติงาน

ลักษณะ	ลำดับ
1. ปฏิบัติงานอย่างละเอียดถี่ถ้วน และรอบคอบ	
2. สามารถเรียนรู้และรับสถานการณ์ใหม่ที่ยุ่งยากซับซ้อนได้ดี	
3. มีการตัดสินใจด้วยความรับผิดชอบ	
4. มีการติดตามผลการปฏิบัติงาน	
5. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

6. ทักษะภาษาอังกฤษ

ลักษณะ	ลำดับ
1. มีความสามารถในการอ่านภาษาอังกฤษได้ดี	
2. มีความสามารถในการเขียนภาษาอังกฤษได้ดี	
3. มีความสามารถในการฟังภาษาอังกฤษได้ดี	
4. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

7. ทักษะภาษาไทย

ลักษณะ	ลำดับ
1. มีความสามารถในการอ่านภาษาไทยได้ดี	
2. มีความสามารถในการเขียนภาษาไทยได้ดี	
3. มีความสามารถในการฟังภาษาไทยได้ดี	
4. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

8. ทักษะการใช้อุปกรณ์สำนักงาน

ลักษณะ	ลำดับ
1. ใช้เครื่องโทรสารเป็น	
2. ใช้เครื่องถ่ายเอกสารเป็น	
3. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

9. ทักษะการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์

ลักษณะ	ลำดับ
1. ใช้เครื่องคอมพิวเตอร์เป็น	
2. สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Excel ได้	
3. สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Word ได้	
4. สามารถใช้โปรแกรมสำเร็จรูป Power Point ได้	
5. อื่น ๆ (โปรดระบุ)	

10. อื่น ๆ (โปรดระบุ)

ลักษณะ	ลำดับ
1.	
2.	
3.	
4.	
5.	

ขอขอบคุณที่ให้ความร่วมมือ